2014

MUŞ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MUŞ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2014)

RAPORU HAZIRLAYANLAR:

Temim DEMİR

İş ve Meslek Danışmanı

Orhan ER

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz ki işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İşgücü arz ve talebi arasında uyumun sağlanmasında işgücü piyasasının önemli aktörlerinden biri olan Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü işgücü piyasası araştırma ve analiz faaliyetlerini periyodik olarak sürdürmektedir. 4904 sayılı Yasa gereği yerine getirilmesi gereken bir görev olarak işgücü piyasası analizleri, İŞKUR Stratejik Planına göre ülke ve il genelinde yılda en az iki kere yapılmaktadır. Bu nedenledir ki: Avrupa Birliği Kamu İstihdam Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında ülke genelinde uygulanan ve ilimiz ile ilçelerinde de 10 ve üzeri işçi çalıştıran 376 işyerinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Analizi (İPA) projesi, Muş Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından sonuçlandırılmış ve araştırma sonuçları, Muş ili işverenlerinin ihtiyacını ortaya çıkararak daha doğru istihdam ve eğitim politikalarının oluşturulmasına yardımcı olacak şekilde rapor haline getirilmiştir. Yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarının etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurulan bu çalışma neticesinde Muş'un mevcut işgücü piyasası analiz edilerek istihdamda artış sağlamaya yönelik olarak alınması gereken önlemlerin de alınması hedeflenmiştir. Bu önlemler kapsamında özellikle Çalışma ve İş Kurumu tarafından işverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla kendi bünyesinde kayıtlı olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirilmektedir. Yani, işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur. Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Muş İşgücü Piyasası Analizi Raporu'nun ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Vedat BÜYÜKERSOY

Muş Valisi

ÖNSÖZ

Tüm dünya ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de işsizlik en önemli ekonomik ve sosyal sorunlardan biridir. İstihdam, çalışan açısından gelir yaratan, işveren açısından üretim sağlayan bir olgu olmanın yanında sosyal bütünleşme ve barışı sağlama da önemli bir araçtır. Bu amaçla Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuzda meslek edindirme kursları, işveren ziyaretleri, danışmanlık hizmetleri verilmektedir. Kurumumuzun bu aktif hizmetlerinin yanı sıra ayrıca pasif işgücü politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet de sunulmaktadır. İşsizlik sigortası işlemleri, işgücü piyasası verilerinin yerel ve ulusal bazda derlenmesi ve analiz edilmesi bu kapsamda sayılabilecek en önemli hizmetlerimiz arasındadır. İşgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir.

Ülkemizde ve ilimizde işsizlik sorunu kadar nitelikli çalışan eksikliği de sektörler açısından önemli bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Gelişen ekonomimiz, yükselen nitelikli işlere duyulan ihtiyaçları da beraberinde getirmektedir. Türkiye'de olduğu gibi ilimizde de işsizlik yaşanırken, nitelikli işgücü ihtiyacı olduğu da bir gerçektir. İşgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu becerilere sahip bir işgücü arzının yaratılması öncelikli hedeflerimizdendir.

Bu amaçla kurumumuz tarafından her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen işgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2014 yılı 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında **Muş İşgücü Piyasası Analizi** gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda İlimizde ulaşılan işyeri sayısı 376'dır. İl düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair edinilen bilgiler ışığında işverenin eleman ihtiyacının anında karşılanması ve ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması amacıyla yapılan bu çalışma rapor haline getirilmiştir. Araştırma kapsamında derlenen bilgiler analiz edilerek hazırlanan bu raporla Muş ilinin işgücü piyasasına ilişkin veriler iş arayanlara, işverenlere, politika üreticilerinin istifadesine sunulmuştur. Bu çalışmanın ilimizin işgücü piyasasına yönelik olarak hazırlanan programların daha sağlam temellere dayanması ve kamu kaynaklarının daha etkin kullanılması suretiyle amaçlanan hedeflere ulaşılması açısından da yararlı olacağı düşünülmektedir.

Bu vesileyle **Muş İşgücü Piyasası Analizi** çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen başta Sayın Valimize, araştırmaya katkı sağlayan tüm işverenlerimize ve özveri ile çalışan Muş Çalışma ve İş Kurum'un değerli çalışanlarına teşekkürlerimi sunarım.

Mehmet Emin TAYLAN

Muş Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ ..... iv-v
GRAFİKLER LİSTESİ vi
KISALTMALAR vii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 4

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 5
Kayıtlı İşsiz Verileri 5
Açık İş Verileri 6
İşe Yerleştirme Verileri 7
Mesleki Eğitim Faaliyetleri Verileri 8
İşsizlik Ödeneğinden Yararlanan Verisi 8

İKİNCİ BÖLÜM 9
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 9
AMAÇ VE YÖNTEM 9
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 10
İşyeri ve Çalışan Verileri 11
AÇIK İŞLER 23
Açık iş verme ve açık iş oranı
Eğitim durumu
Beceri ihtiyacı
Arama kanalı
Cinsiyet dağılımı
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 45
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Sektörler
Eleman Temininde Güçlük Çekilen İşyerleri
Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 55
İstihdam Artışı Beklenen Meslekler 58
İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler 58
SONUÇ 59

KAYNAKÇA 60
EKLER 61
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 61
Ek 2: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 66
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 67
Ek 4: Sektörlere Göre İpta Sonuçları-2014/1.Dönem 73
Ek 5: 2014 Yılı İŞKUR İşgücü Piyasası Analiz Çalışması(İPA) Örnek Planı 74

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1 : İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri……:4
Tablo 2 : Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)……:5
Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)……:6
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme (2013-2014*)……:7
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2014*)……:8
Tablo 6: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler (2014*)……:8
Tablo 7: İşyeri Büyüklüklerinin Sektörel Dağılımı (2014*)…… :10
Tablo 8: Çalışan Sayısının Büyüklük ve Sektörel Olarak Dağılımı(2014*)……:11
Tablo 9: Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılımı(2014*)…… :13
Tablo 10: Çalışanların Sektörel Dağılımı(2014*)……:14
Tablo 11: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı(2014*)……:15
Tablo 12: En Çok Çalışılan Meslekler (2014*)……:16
Tablo 13: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Sektörler Bazında Sayısı ve Oranları (2014*)……:19
Tablo 14: Sektörel Olarak Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı ve Oranları(2014*)… :22
Tablo 15: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı(2014*)…… :23
Tablo 16: Sektörlere Göre Açık İş Oranı (2014*)……:24
Tablo 17: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı(2014*)……:25
Tablo 18: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı (2014*)…… :25
Tablo 19: Sektörlere ve İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı(2014*)…… :26
Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı (2014*)…… :27
Tablo 21: Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı(2014*)……:28
Tablo 22: Eğitim Durumunun Becerilere Göre Dağılımı (2014*)…… :31
Tablo 23: Mesleklerin Becerilere Göre Dağılımı (2014*)……:34
Tablo 24: İhracaat Yapan Firmalarda Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı (2014*)…..:35
Tablo 25: Sektörlere Göre Arama Kanallarının Dağılımı(2014*)……:37
Tablo 26: Açık İşlerin Eğitim Durumunun Arama Kanallarına Göre Dağılımı (2014*)... :38
Tablo 27: Teşvikten Yararlanan İşyerlerinin Arama Kanalına Göre Dağılımı (2014*).... :39
Tablo 28: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı (2014*)……:39
Tablo 29: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan ve Açık İş Talebi Veren İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Açık İş Dağılımı (2014*)…… :40
Tablo 30: Mesleklere Göre Arama Kanallarının Dağılımı(2014*)…… :41
Tablo 31: Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı(2014*)…… :42
Tablo 32: Açık İşlerin Meslek Grubuna ve Cinsiyete Göre Dağlımı (2014*)……:43
Tablo 33: Cinsiyete Göre Açık İş Oranı(2014*)……:44
Tablo 34: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı(2014*)…… :45
Tablo 35: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı(2014*)…… :46
Tablo 36: TGÇM Elemanların Açık İş ve Meslek Gruplarına Dağılımı(2014*)…… :47
Tablo 37: Sektörlere Göre Toplam İşveren TGÇM İşveren Sayı ve Oranı(2014*)…… :48

Tablo 38: Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Meslek Gruplarına Dağılımı (2014*)……:49
Tablo 39: Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranı(2014*)……:50
Tablo 40: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımı (2013 Yılı ve 2014* Verileri)……:51
Tablo 41: Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılanma Durumu (2014*)…… :52
Tablo 42: TGÇM İşyerlerinde TGÇ Nedeni Dağılımı(2014*)……:53
Tablo 43: TGÇ Nedenleri Oransal Dağılımı İl-Türkiye Karşılaştırması(2014*)…… :54
Tablo 44: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları(2014*)…… :55
Tablo 45: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Oranları (2014*)…… :56
Tablo 46: Net İstihdam Artış ve Azalış Beklenen İlk On Meslek (2014*)…… :56
Tablo 47: Toplam İşyerleri ve Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim Payı (2014*)……:57

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri……..:4

Grafik 2: İşyeri Büyüklüklerine Göre Çalışan Sayısı Oranları(2014*)……:12

Grafik 3: Ortalama Çalışan Sayılarının Sektörel Dağılımı(2014*)…….. :13

Grafik 4: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı(2014*)…….. :15

Grafik 5: İşyeri Özellikleri Oranları(2014*)……. :17

Grafik 6 : Büyüklüklerine Göre İŞKUR'dan Faydalanan İşyeri Oranları(2014*)……. :18

Grafik 7 : Büyüklüklerine Göre Teşvik Alan İşyeri Oranları (2014*)……..:20

Grafik 8 : Büyüklüğe Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Oranı(2014*)……. :21

Grafik 9: Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı (2014*) ……:29

Grafik 10: Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı (2014*) ……:30

Grafik 11: Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı (2014*) ……:32

Grafik 12: Beceriler ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı (2014*) ……:33

Grafik 13: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

(2013 Yılı -2014*)……:36

Grafik 14: Temininde Güçlük Çekme Nedenlerinin Dağılımı ……..:54

Grafik 15: Net İstihdam Artış ve Azalış Veren İşyerlerinin Toplam

İşyerlerine Oranı (2014*) ……:58

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılmasına, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu hedef doğrultusunda Muş ilinde işgücü piyasasının talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile Muş Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2014 yılı 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında Muş İşgücü Piyasası Analizi çalışması gerçekleştirilmiştir.

Muş ilinde gerçekleştirilen bu talep araştırması ile Muş'daki işgücünün yapısı, sektörler bazında çalışanların mesleklere ve cinsiyete göre dağılımları, ihtiyaç duyulan işgücü için talep edilen eğitim ve beceri durumları, temininde güçlük çekilen meslekler ve teminde güçlük çekme nedenleri, 2015 yılı ortasında işgücü piyasasında mesleki değişim beklentilerine ilişkin bilgiler derlenmiştir.

Bu çalışma ile birlikte Muş'un işgücü piyasasının fotoğrafı çekilerek Muş'daki sektörlerin işgücü ihtiyacı tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda Muş düzeyinde sektörel olarak istatistiksel ve anlamlı tahminler üretilmiştir.

Alan çalışması Türkiye İstatistik Kurumu ile birlikte tespit edilen Muş'daki özel sektörde faal olan 10+ istihdamlı işyerlerinde gerçekleştirilmiştir. Uluslararası sektörel ve mesleki sınıflandırmalar kullanılarak yapılan araştırmada Muş'da tam sayım yöntemi ile çalışılmıştır. Yani Muş ilindeki 10+ istihdamlı özel sektör işyerlerinin tamamı ziyaret edilmiştir. Toplamda 426 işyeri bizzat ziyaret edilmiş, bu işyerlerinin 376 tanesine ise işyeri bilgi formu uygulanmıştır.

Çalışma kapsamında Muş ilinde 89 kişilik açık iş bulunmaktadır. Buna ek olarak, Muş'un "açık iş oranı" 0,9% olarak hesaplanmıştır. Başka bir deyişle, Muş'da her 100 kişilik kadronun 99,1'i dolu 0,9'u ise boş olup doldurulmaya hazırdır. Saha çalışmasında ziyaret edilen işyerlerinin %6,6'sı açık işi olduğunu belirtmiştir. Başka bir deyişle, her 20 işyerinden 1'inin açık işi bulunmaktadır.

Açık işler için yaklaşık olarak yüzde 56,2 oranında asgari bir eğitim düzeyi talep edilmektedir. Açık işler için yüzde 27,5 oranında Lisans eğitimliler, yüzde 10,6 oranında Genel lise eğitimliler, yüzde 9,0 Meslek Lisesi eğitimler, yüzde 6,7 Meslek Yüksekokulu eğitimliler ve yüzde 2,4 Lise altı eğitimliler talep edilmektedir.

Açık işler için talep edilen ek beceriler incelendiğinde; açık işlerin yüzde 25,7'si için bilgisayar kullanımı, yüzde 7'si için satış ve pazarlama, yüzde 9,5'i için proje tabanlı çalışma, yüzde 48,2'si için sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri, yüzde 42,6'sı için iletişim ve ifade etme, yüzde 64,5'i için takım çalışması becerileri, yüzde 63,4'ü için mesleğe ilişkin yeterli bilgi, yüzde 48,5'i fazla mesaide kalabilme, yüzde 35,7'si hesap yapabilme(analitik beceri), yüzde54,8'i iş ahlakına sahip olma, yüzde 15,7'si seyahat edebilme esnekliği ve yüzde 77,1'i için fiziksel yeterlilik talep edildiği tespit edilmiştir.

Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı yüzde 3,5 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe tespit edilmiştir. Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörünü yüzde 3,2 açık iş oranı ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü ve yüzde 2,3'lük açık iş oranı ile Eğitim sektörü izlemektedir.

Muş'da açık işlerin en fazla olduğu mesleklerin; Beden işçisi(inşaat), İş makineleri operatörü, Ziraat mühendisi, Ziraat teknikeri, Beden işçisi(Genel), Satış danışmanı, Mobilya imalat ustası, Ebe, Direksiyon eğitmeni, Garson(servis elemanı) olduğu tespit edilmiştir.

Muş İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına göre, işverenlerin Muş'da ilk 6 ayda 578 kişinin temininde güçlük çektikleri sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinin % 25'2'si eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Başka bir deyişle, yaklaşık her 4 işverenden 1'i işgücü piyasasında aradığı elemanı bulurken zorlanmıştır.

Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler; Konfeksiyon İşçisi, Makineci, Ütücü, Overlok Makinesi Operatörü, Ambalajcı, Muhasebeci, Plastik Mamulleri İmal İşçisi, Fayans Seramik ve Karo Döşeme, Plastik İşlemeci ve Ziraat Mühendisi mesleğidir.

Muş İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçları 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle istihdamda 162 kişilik net artışın beklendiğini bize göstermektedir. Başka bir deyişle, işverenler bugüne kıyasla, 30 Haziran 2015 tarihinde istihdamın net olarak % 1,7 artmasını beklemektedir.

30 Haziran 2015 tarihinde sektörler itibariyle net istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, en yüksek net istihdam artışı beklenen üç sektörün; yüzde 8,6 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı, yüzde 6,7 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve yüzde 6,2 ile İmalat sektörleri olduğu görülecektir.

Beden İşçisi(İnşaat), Şoför (Yük taşıma), Beden İşçisi(Genel), Makineci(Dikiş), Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi(Temizlik), Alçı Dekorasyoncu(Kartonpiyer), Soğuk Demirci, Beton ve Betonarme Kalıpçısı, İş makineleri Operatörü, meslekleri 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle en fazla net istihdam artışı beklenen mesleklerdir.

Çalışmanın sonuç raporunda Muş'un işgücü piyasası arz ve talep yönüyle ele alınarak Muş'un işgücü piyasa yapısı ve işgücü piyasasının ihtiyaçları ortaya konulacaktır. Aktif İstihdam Politikalarının; özellikle de işgücü yetiştirme kurslarının tespit edilen ihtiyaçlara göre açılması planlanmaktadır.

Muş Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü, Muş İşgücü Piyasası Araştırması ile bilimsel temelden yoksun bir konu durumunda olan yerel işgücü piyasa yapılarının ve işgücü piyasası ihtiyaçlarının daha iyi anlaşılmasını hedeflemektedir. Ayrıca Muş ilinde geliştirilecek istihdam politikaları; araştırmanın sonuçları dikkate alınarak oluşturulacaktır. İşgücü yetiştirme kursları tespit edilen ihtiyaçlara göre açılacaktır. Önümüzdeki dönemde de Muş Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından her yıl en az bir defa bu yönde ve bu kapsamda araştırmalar yapılması hedeflenmektedir.

Bu verilerin daha kapsamlı ve ayrıntılı sonuçlarının da kapsandığı "Muş İşgücü Piyasası Analizi Raporu" 2014 yılı sonuna kadar yayınlanması planlanmıştır. Bu Rapor kapsamında Muş işgücü arzı ve talebine ilişkin temel veriler derlenmiştir.

Araştırmanın; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına, çalışma hayatının tüm aktörlerine, sivil toplum örgütlerine, üniversitelere, araştırmacılara ve tüm kamuoyuna faydalı olması beklenmektedir.

GİRİŞ

2014 yılında 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında Muş ilinde yapılan İşgücü Piyasası Analizinin amacı; ilimizdeki istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesini sağlamaktır.

Bu kapsamda araştırmanın;

- İl düzeyinde işgücünün yapısı, sektörler bazında çalışanların mesleklere ve cinsiyete göre dağılımları,
- İl düzeyinde ihtiyaç duyulan işgücü için talep edilen eğitim ve beceri durumları,
- İşverenlerin temininde güçlük çektikleri meslekler ve teminde güçlük çekme nedenlerine ilişkin beyanları
- 2014 yılı sonunda ve 2015 yılı ortasında gelecek dönemlere ilişkin işgücü piyasasında mesleki değişim eğilimlerinin belirlenmesine yardımcı olacak politika ve önerilerin geliştirilmesi gibi hedefleri vardır.

Bir bütün olarak bu rapor, işgücü politikalarının tümüne veri sağlayabilecek bir çalışma olarak değerlendirilebilir. Özellikle işgücünün talep yönünün ve gelecek kısa dönemde işgücünün eğilimlerinin ölçülmesi, ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin hangi koşullarda ortadan kalkabileceğinin belirlenmesi ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak politika ve önerilerin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Kurumsal olarak, aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlayabilecek bir çalışma yapıldığı göz önünde bulundurulmalıdır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşzamanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hanehalkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

Bu Rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Raporun birinci bölümünde Muş ilinin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

Raporun ikinci bölümünde İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçları derlenerek Muş ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya çıkarılmıştır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Piyasası Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Bu raporda sunulan verilerin, kurumumuzca yürütülen aktif işgücü programlarının daha etkin ve yaygın bir şekilde uygulanmasına, nitelikli insan ve kalifiye işgücü kaynaklarının yetiştirilmesine, istihdam olanaklarının arttırılmasına ve sonuç olarak işsizliğin en aza indirgenmesine katkıda bulunmasını arzu etmekteyiz.

*Tüm İller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Raporlarına www.iskur.gov.tr adresinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR:

İşgücü piyasası dediğimiz zaman, ücretlerin ve istihdamın belirlendiği, arz ve talep güçlerinin ortak bir noktada birleştiği, arz tarafını iş arayanların, talep tarafını ise işgücüne ihtiyaç duyan işveren kesiminin oluşturduğu, büyük ve birbirinden bağımsız olamayacak kadar geniş ve etkin bir piyasadan bahsetmekteyiz. İşgücü piyasasını etkileyen unsurlar arasında ekonomi, demografik yapı, göç, sosyal politikalar, istihdam politikaları vb. sıralanabilir.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

	İşgücüne Katılma Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
2008	40,7	35,3	13,2
2009	41,4	34,7	16,2
2010	42,1	35,2	16,4
2011	46,4	41,1	11,5
2012	44,3	40,3	8,9
2013	46,0	41,2	10,4

Kaynak: TÜİK

TÜİK istatistiklerinden elde edilen verilere göre Muş ilinin 2008-2013 yılları arasında İşgücüne Katılma Oranı, İstihdam Oranı ve İşsizlik Oranı rakamlarının yer aldığı Tablo.1 incelendiğinde:

İşgücüne Katılma Oranının 2008 yılında %40,7 ile en düşük oranda olduğu, bu istatistikteki en yüksek oranın ise %46,4 olarak 2011 yılında gerçekleştiği tespit edilmiştir. **İstihdam Oranı** verileri yönünden bakıldığında en düşük istihdam oranının %34,7 ile 2009 yılında olduğu, en yüksek istihdam oranının ise %41,2 ile 2013 yılında gerçekleştiği görülmektedir. En düşük **İşsizlik Oranının** %8,9 ile 2012 yılında gerçekleştiği, bu oranın en yüksek gerçekleştiği yılın ise %16,4 ile 2010 yılı olduğu anlaşılmıştır.

İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergelerinin 2008-2013 yılları arasında izlediği değişimi gösteren grafik olarak hazırlanmış hali ise aşağıda görüldüğü gibidir.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

Kaynak: TÜİK

İŞKUR GÖSTERGELERİ

KAYITLI İŞSİZ VERİLERİ

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)

2013		2014*	
MESLEK	KAYITLI İŞSİZ	MESLEK	KAYITLI İŞSİZ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	8.845	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	5.429
BÜRO MEMURU (GENEL)	709	BÜRO MEMURU (GENEL)	449
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	572	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	413
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	363	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	314
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	193	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	168
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	152	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	125
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	150	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	121
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	143	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	114
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	127	GARSON (SERVİS ELEMANI)	102
TUĞLA BACA BAKIM-ONARIMCISI	125	AŞÇI	96
Diğer Meslekler	3.694	Diğer Meslekler	3.244
Toplam	**15.073**	**Toplam**	**10.575**

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

İşkur kaynaklarından elde edilen sonuçlara göre Muş İlinde Kayıtlı İşsiz Sayısı, 2013 yılı için toplam 15.073 kişi olup, bu rakam 2014 yılının 8 aylık dönemi sonunda 10.575 olarak gerçekleşmiştir. Kayıtlı İşsiz Sayısı, meslekler bazında irdelendiğinde ise her iki yılda da en çok iş arayan işsizin **"Beden İşçisi (Genel)"** mesleğinde olduğu, ikinci sırada **"Diğer Meslekler"** grubunun yeraldığı, üçüncü sırada ise **"Büro Memuru (Genel)"** mesleğinin bulunduğu belirlenmiştir.

AÇIK İŞ VERİLERİ

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)

2013		2014*	
MESLEK	AÇIK İŞ	MESLEK	AÇIK İŞ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2.753	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	809
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	314	MAKİNECİ (DİKİŞ)	170
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	186	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	130
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	169	SOĞUK DEMİRCİ	61
İMAL İŞÇİSİ	74	İMAL İŞÇİSİ	55
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	69	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	50
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	69	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	47
MAKİNECİ (DİKİŞ)	55	GARSON (SERVİS ELEMANI)	40
REYON GÖREVLİSİ	53	BETON VE BETONARME KALIPÇISI	32
BAYAN TERZİSİ	53	AŞÇI	31
DİĞER MESLEKLER	827	DİĞER MESLEKLER	672
Toplam	**4.622**	**Toplam**	**2.097**

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

İşkur kaynaklarından elde edilen verilere göre Muş İlinin işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu elemanları ifade eden **Açık İşlerin** sayısına baktığımızda 2013 yılında toplam 4.622 olan **Açık İş Sayısının** 2014 yılının Ağustos ayı sonu itibariyle 2.097 olduğu tespit edilmiştir. Bu alandaki en yüksek rakamların Meslekler bazında dağılımının, **Kayıtlı İşsiz Sayısı** verilerine paralel olarak yine birinci sırada **"Beden İşçisi (Genel)"** ve ikinci sırada da **"Diğer Meslekler"** şeklinde gerçekleştiği anlaşılmıştır. Muş'da açık işlerin en fazla olduğu mesleklerin; Beden işçisi(Genel), Makineci (Dikiş), Beden İşçisi(İnşaat), Soğuk Demirci, İmal İşçisi, Konfeksiyon İşçisi, Şoför-Yük Taşıma, Garson(servis elemanı), Beton ve Betonarme Kalıpçısı, Aşçı ve Diğer Meslekler olduğu tespit edilmiştir.

Buna ek olarak, Muş'un "açık iş oranı" 0,9% olarak hesaplanmıştır. Başka bir deyişle, Muş'da her 100 kişilik kadronun 99,1'i dolu 0,9'u ise boş olup doldurulmaya hazırdır. Saha çalışmasında ziyaret edilen işyerlerinin %6,6'sı açık işi olduğunu belirtmiştir. Başka bir deyişle, her 20 işyerinden 1'inin açık işi bulunmaktadır.

İŞE YERLEŞTİRME VERİLERİ

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme (2013-2014*)

2013		2014*	
MESLEK	İŞE YERLEŞTİRME	MESLEK	İŞE YERLEŞTİRME
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2.381	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	424
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	246	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	64
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	139	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	25
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	63	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	22
İMAL İŞÇİSİ	60	GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	19
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	58	SOĞUK DEMİRCİ	17
REYON GÖREVLİSİ	34	MAKİNECİ (DİKİŞ)	15
MAKİNECİ (DİKİŞ)	32	BETON VE BETONARME KALIPÇISI	11
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	30	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	10
İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (ELLE)	25	İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	9
Diğer Meslekler	344	Diğer Meslekler	123
Toplam	3.435	Toplam	739

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

2013-2014 yıllarında gerçekleşen **"Meslekler Bazındaki İşe Yerleştirme"** sayıları yönünden İşkur kaynaklarına göre değerlendirme yapmak gerekirse 2013 yılında toplam 3.435 işe yerleştirme yapıldığı, bu rakamın 2014 yılının Ocak-Ağustos dönemi sonunda toplam 739 olarak gerçekleştiği söylenebilir. İşe Yerleştirme yapılan mesleklerin dağılımına bakılacak olursa 2013 yılında en çok işe yerleştirme yapılan mesleğin 2.381 kişi ile Beden İşçisi (Genel) olduğu aynı mesleğin 2014 yılı Ağustos sonu itibariyle toplam 424 kişiyle yine ilk sırada olduğu tespit edilmiştir. İşe yerleştirme yapılan meslekler Açık İşler grubuyla paralel bir görünüm sergilemekte olup işe yerleştirme yapılan mesleklerin Beden İşçisi(Genel), Makineci (Dikiş), Beden İşçisi(İnşaat), Soğuk Demirci, Güvenlik Görevlisi (Silahlı) , Konfeksiyon İşçisi, Şoför-Yük Taşıma, Ağır Kamyon Şoförü, Beton ve Betonarme Kalıpçısı, İş Makineleri Operatörü ve Diğer Meslekler olduğu belirlenmiştir.

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ VERİLERİ

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2014*)

KURS TÜRÜ	2014*			
	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI (İEP)	104	164	76	240
UMEM PROJESİ/MEK	1	8	9	17
ENGELLİ KURSLARI	1	7	5	12
MEK/İSTİHDAM GARANTİLİ	1	12	0	12
MEK/İSTİHDAM GARANTİSİZ	1	0	33	33
MEK/ÖZEL POLİTİKA	1	20	0	20
Toplam	109	211	123	334

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde 2014 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle açılan kurs ve program sayısı toplam 109'dur. Kurslara toplam 334 kişi katılmış olup bunun 123'ü kadın 211'i ise erkektir. En fazla katılım toplam 240 kişi ile İşbaşı Eğitim Programlarında görülmektedir.

İŞSİZLİK ÖDENEĞİİNDEN YARARLANAN VERİSİ

Tablo 6: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler (2014*)

MESLEK	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Beden İşçisi(Genel)	188	24	212
Büro Memuru(Genel)	23	8	31
Soğuk Demirci	27	0	27
Beden İşçisi(Temizlik)	21	5	26
Aşçı	21	4	25
Kalorifer Ateşçisi(Katı ve Sıvı Yakıt)	14	0	14
Şoför(Yük Taşıma)	12	0	12
Güvenlik Görevlisi	9	2	11
Ağır Kamyon Şoförü	10	0	10
Şoför(Yolcu Taşıma)	10	0	10
Diğer Meslekler	206	31	237
GENEL TOPLAM	**541**	**74**	**615**

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

2014 yılının ilk 8 aylık dönemi sonunda Muş Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne işten çıkartıldıktan sonra işsizlik ödeneği almak üzere başvuranlardan toplam 615 kişiye işsizlik maaşı bağlanmış olup, işsizlik ödeneği almaya hak kazanan bu kişilerin 74'ünün kadın, 541'inin erkek olduğu tespit edilmiştir. İşsizlik ödeneği bağlananların meslek dağılımlarına bakıldığında ise 237 kişi ile en yüksek rakamın "Diğer Meslekler" grubunda olduğu bunu 212 ile Beden İşçisi (Genel) mesleğinin takip ettiği, kadın-erkek yönünden bakıldığında bile bu sıralamanın değişmediği görülmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hane Halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2014 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 12 Mayıs – 27 Haziran 2014 tarihleri arasında Türkiye genelinde 110.509 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 1" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 30 Haziran 2015 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

[1] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Tablo 7: İşyeri Büyüklüklerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	1-9	10-49	50-249	250+
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İmalat	25,0%	61,4%	13,6%	0,0%
İnşaat	45,1%	46,8%	7,4%	0,8%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	34,4%	61,3%	2,2%	2,2%
Ulaştırma ve depolama	29,0%	67,7%	3,2%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	27,3%	63,6%	9,1%	0,0%
Bilgi ve iletişim	40,0%	60,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	66,7%	20,0%	13,3%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	48,0%	20,0%	28,0%	4,0%
Eğitim	11,1%	77,8%	11,1%	0,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	8,3%	83,3%	8,3%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	22,2%	55,6%	22,2%	0,0%
Genel Toplam	36,9%	53,7%	8,4%	1,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde işyeri büyüklüklerine göre işyerlerinin sektörler dağılımını değerlendirdiğimizde elde edilen sonuçlar kısaca şöyle özetlenebilir: Madencilik ve taş ocakçılığı sektörlerinin %100'ü 10-49 çalışanları olan iş yerlerinin içinde yer almaktadır. Finans ve sigorta faaliyetleri sektörlerinin ise %100'ü 1-9 çalışanları olan işyerlerinin arasında yer almaktadır. Genel olarak sektörlerin %36,9'unun 1-9 çalışanları olan işyerlerinde , %53,7'sinin 10-49 çalışanları olan işyerlerinde , %8,4'ünün 50-249çalışanları olan işyerlerinde ve %1'inin ise 250 ve üzeri çalışanları olan işyerleri arasında olduğu görülmektedir.

İŞYERİ VE ÇALIŞAN VERİLERİ

Tablo 8: Çalışan Sayısının Büyüklük Ve Sektörel Olarak Dağılımı

Sektörler	1-9	oran	10-49	oran	50-249	oran	250+	oran	genel toplam	Genel Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	0,0%	35	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	35	0,4%
İmalat	62	5,2%	478	40,1%	651	54,7%	0	0,0%	1191	12,3%
İnşaat	180	5,7%	1377	43,9%	976	31,1%	607	19,3%	3139	32,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	141	6,6%	1113	52,3%	223	10,5%	653	30,6%	2130	21,9%
Ulaştırma ve depolama	48	7,0%	554	80,7%	84	12,3%	0	0,0%	687	7,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	15	6,8%	138	62,4%	68	30,8%	0	0,0%	221	2,3%
Bilgi ve iletişim	3	3,9%	74	96,1%	0	0,0%	0	0,0%	77	0,8%
Finans ve sigorta faaliyetleri	3	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	3	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	39	14,2%	53	19,3%	182	66,4%	0	0,0%	274	2,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	34	3,1%	102	9,3%	659	60,0%	304	27,6%	1099	11,3%
Eğitim	8	2,7%	115	39,2%	170	58,0%	0	0,0%	293	3,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	0,3%	204	60,9%	130	38,8%	0	0,0%	335	3,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	9	4,0%	66	29,3%	150	66,7%	0	0,0%	225	2,3%
Genel Toplam	543	5,6%	4309	44,4%	3294	33,9%	1563	16,1%	9709	100,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Ağustos ayı sonu itibariyle Muş ilinde faaliyet gösteren işyerlerinin çalışan sayılarına göre yani 1-9, 10-49, 50-249, 250+ çalışanı olan işyerlerinde çalışanların sektörel dağılımını değerlendirdiğimizde elde edilen sonuçlar kısaca şöyle özetlenebilir: İl genelinde toplam 9.709 çalışanın en fazla bulunduğu sektör, 3.139 çalışan sayısı ve %32,3 oranı ile **İnşaat Sektöründe** olup, bunu sırasıyla 2.130 çalışan sayısı ve %21.9 oranı ile **Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü**, %12.3 oranı ve 1.191 çalışan sayısı ile de **İmalat sektörü** takip etmektedir.

İlimizde çalışanların en az oranda yer aldığı sektörlerin ise Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Madencilik ve Taşocakçılığı, Bilgi ve İletişim sektörleri olduğu görülmektedir.

Grafik 2: İşyeri Büyüklüklerine Göre Çalışan Sayısı Oranları

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde 2014 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle faaliyet gösteren işyerlerinin büyüklüklerine göre çalışan sayısı oranlarına baktığımızda en yüksek çalışan sayısının, %44.4 oranı ile 10-49 arası çalışanı bulunan işyerlerinde olduğu, bunu sırasıyla %33,9 oranı ile 50-249 arası çalışanı olan firmaların takip ettiği, 250+ çalışanı olan işyerlerinde bu oranın %16.1 olarak gerçekleştiği ve 1-9 arası çalışanı olan işyerlerinde çalışan sayısının ise %5.6 oranında kaldığı anlaşılmaktadır.

Grafik 3: Ortalama Çalışan Sayılarının Sektörel Dağılımı

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde 2014 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle faaliyet gösteren işyerlerinin sektörel bazda ve kendi içerisindeki çalışan dağılımına bakıldığında ise idari ve destek hizmetleri faaliyetleri sektöründeki bir işyerinde ortalama 42 kişi çalışmaktadır. Bu sektörü her işyerinde ortalama 35 kişinin çalıştığı Eğitim Sektörü izlemektedir. En az çalışanı olan Finans ve Sigorta Faaliyetleri Sektöründe ise her işyerinde ortalama 3 kişi çalışmaktadır.

Tablo 9: Kuruluş Yıllarına Göre İş Yerlerinin Sektörel Dağılımı

İşveren Sayısı	Kuruluş Yılı						
Sektörler	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	0	1	0	0	0	1
İmalat	12	15	9	8	1	1	46
İnşaat	58	25	19	19	8	3	132
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	10	35	22	14	8	5	95
Ulaştırma ve depolama	9	11	5	7		2	34
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2	2	5	1	1	0	11
Bilgi ve iletişim	1	2	2	0	0	0	5
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	1	0	0	0	0	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	4	3	3	0	1	4	15
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7	12	2	3	1	0	26
Eğitim	3	2	0	4	0	0	9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4	7	0	1	0	0	12
Diğer hizmet faaliyetleri	1	4	0	0	0	4	9
Genel Toplam	111	119	69	57	20	19	396

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

İlimizde faaliyet gösteren işyerlerinin kuruluş tarihlerine ve sektörlerine göre dağılımına bakıldığında ise 25 yıldan daha uzun süredir faaliyet gösteren firmaların sayısı 19 olup bu firmaların ağırlıklı olarak Toptan ve Perakenda Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı Sektöründe olduğu ve firma sayısının da 5 olduğu tespit edilmiştir. 20-24 yıl arasında faaliyet gösteren firmaların sayısı ise toplamda 20 olup bunların en ağırlıklı yer aldığı sektörlerin ise İmalat ve İnşaat olduğu belirlenmiştir.

Tablo 10: Çalışanların Sektörel Dağılımı

Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	35	0	35
İmalat	906	284	1191
İnşaat	2947	192	3139
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1866	264	2130
Ulaştırma ve depolama	676	11	687
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	198	23	221
Bilgi ve iletişim	69	8	77
Finans ve sigorta faaliyetleri	3	0	3
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	262	12	274
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	915	184	1099
Eğitim	234	59	293
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	184	151	335
Diğer hizmet faaliyetleri	212	13	225
Genel Toplam	8508	1201	9709

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde çalışanların sektörlere ve cinsiyete göre dağılımına baktığımızda erkeklerin en fazla çalıştığı sektörün 2.947 kişiyle İnşaat Sektörü, kadınların en fazla çalıştığı sektörün ise 284 kişiyle İmalat Sektörü olduğu anlaşılmaktadır. Erkeklerin en çok çalıştığı ikinci sektör 1.866 kişiyle Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı Sektörü olduğu bunu 915 kişiyle İdari ve Destek Hizmet Faaliyetlerinin ve 906 kişiyle İmalat sektörünün takip ettiği söylenebilir. Kadınlarda ise ikinci sırayı 264 kişiyle Toptan ve Perakende Ticaret Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı Sektörü alırken bu sıralamanın, 192 kişiyle İnşaat, 184 kişiyle İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri Sektörleri şeklinde olduğu görülmektedir.

Tablo 11: Çalışanların Meslek Gruplarına Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

MESLEKLER	Erkek	Kadın	Genel Toplam
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	218	97	315
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	966	226	1192
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	2783	358	3142
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	37	2	40
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	502	165	667
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	1313	73	1386
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL ME	572	73	645
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	1671	200	1871
YÖNETİCİLER	446	6	453
Genel Toplam	8508	1201	9709

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde çalışanların meslek grupları ve cinsiyet bazında dağılımına bakıldığında erkeklerin en çok çalıştığı meslek grubunun 2.783 kişiyle Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu olduğu bunu sırasıyla 1.671 kişiyle Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar Mesleği ve 1.313 kişiyle Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar Mesleğinin takip ettiği belirlenmiştir. Kadınların çalıştığı meslekler sıralamasında en çok payın erkeklerde olduğu gibi 358 kişiyle Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda olduğu bunu sırasıyla 226 kişiyle Hizmet ve Satış Elemanları, 200 kişiyle Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar mesleğinin takip ettiği görülmektedir. Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımının grafik olarak görünümü ve yüzde oranları aşağıda verilmiştir.

Grafik 4: Çalışanların Meslek Gruplarına Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Tablo 12: En Çok Çalışılan Meslekler

GENEL	ERKEK	KADIN
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	MAKİNECİ (DİKİŞ)
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	KASİYER
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	SEKRETER
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	TUĞLA VE KİREMİT PRESÇİSİ (MAKİNEYLE)
İNSAN KAYNAKLARI MÜDÜRÜ/YÖNETİCİSİ	İNSAN KAYNAKLARI MÜDÜRÜ/YÖNETİCİSİ	AŞÇI
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	REYON GÖREVLİSİ
MAKİNECİ (DİKİŞ)	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	HASTA BAKIMI ELEMANI
AŞÇI	ELEKTRİKÇİ (GENEL)	DİĞER ÖĞRETMENLER

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde erkek ve kadınların en çok çalıştıkları mesleklerin dağılımına bakıldığında ise her iki cinsiyet için de ilk sırayı Beden İşçisi(Genel) mesleğinin aldığı, bu mesleği kadınlarda takip eden mesleklerin Makineci (Dikiş), Temizlik Görevlisi, Kasiyer, Sekreter, Tuğla ve Kiremit Presçisi, Aşçı, Reyon Görevlisi, Hasta Bakım Elemanı ve Diğer Öğretmenler olduğu belirlenmiştir. Erkeklerde en çok çalışılan meslek sıralamasının devamının ise Temizlik Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma, Beden İşçisi (İnşaat), Ağır Kamyon Şoförü, Beden İşçisi (Genel), İnsan Kaynakları Müdürü/Yöneticisi, Güvenlik Görevlisi, Şoför (Yolcu Taşıma) ve Elektrikçi (Genel) meslekleri şeklinde olduğu görülmektedir.

Grafik 5: İşyeri Özellikleri Oranları

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde faaliyet gösteren işyerlerinin değişik başlıklar altında ele alınan özellikler yönünden ele alındığında firmaların %37,2'sinin İşkur hizmetlerinden yararlandığı, %29,8'inin İşkur'dan eleman talebinde bulunduğu, %17,8'inin devletten herhangi bir teşvik aldığı, %77,4'ünün kendi bünyesinde eğitim düzenlediği, %27,9'unun Servis imkanı olduğu gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Grafik 6: Büyüklüklerine Göre İşkur'dan Faydalanan İşyeri Oranı

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde büyüklüklerine göre İşkur'dan yararlanan İşyerlerinin oranlarına baktığımızda 250 ve üzerinden işçi çalıştıran firmaların %75'inin İşkurla işbirliği içerisinde olduğu, 50-249 arasında çalışanı olan firmaların %55,77'sinin İşkur hizmetlerinden faydalandığı, 10-49 arasında çalışan firmalarda bu oranın %44,1, 1-9 arasında çalışanı olan firmalarda ise %21,7 olduğu tespit edilmiştir. Yani özetle işyerlerinde çalışan sayısı azaldıkça firmaların İşkur'dan yararlanma oranının da düştüğü söylenebilir.

Tablo 13: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Sektörler Bazında Sayısı Ve Oranları

Sektörler	İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyeri Sayısı	Sektördeki İşyeri Sayısı	Oran	İşkur Hizmetinden Fadalananların Kendi İçindeki Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	1	100,0%	0,7%
İmalat	21	46	45,5%	14,2%
İnşaat	34	132	25,6%	23,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	40	95	41,9%	27,1%
Ulaştırma ve depolama	13	34	38,7%	8,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4	11	36,4%	2,7%
Bilgi ve iletişim	0	5	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	1	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5	15	33,3%	3,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	11	26	44,0%	7,8%
Eğitim	5	9	55,6%	3,4%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	9	12	75,0%	6,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	4	9	44,4%	2,7%
Genel Toplam	147	396	37,2%	100,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde İşkur'dan yararlanan işyerlerinin sektörler bazında dağılımına baktığımızda en yüksek oranın %27,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı Sektöründe olduğu görülmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 95 firmanın 40'ı İşkur hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bilgi ve İletişim ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerindeki firmalar ise İşkur hizmetlerinden yararlanmayı tercih etmemektedirler. İnşaat sektöründeki firmalar İşkur hizmetlerinden faydalanmayı tercih etme hususunda %23'lük oranla ikinci sırada yer almaktadır.

Grafik 7: Büyüklüklerine Göre Teşvik Alan İş Yeri Oranları

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde çalışan sayılarındaki büyüklüğe göre devletten teşvik alan işyerlerinin oranlarına bakıldığında ise 250 ve daha üzerinde çalışanı olan firmaların %49.5'inin devletten teşvik aldığı, 50-249 arası çalışanı olan firmalarda bu oranın %18,8 olduğu, 10-49 arasında personel çalıştıran işyerlerinde bu oranın %24,4, 1-9 arasında çalışanı olan işyerlerinde ise devletten teşvik alma oranının %7,1 olduğu görülmektedir. Özetle devletten teşvik alma oranının en düşük olduğu işyerlerinin çalışan sayısı 1-9 arasında olan firmalar olduğu, en yüksek teşvik alma oranının ise çalışan sayısının 250 ve daha üzerinde olan işyerlerinde olduğu söylenebilir.

Grafik 8: Büyüklüğe Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İş Yeri Sayısı Oranı

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Yine çalışan sayıları yönünden Mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin oranlarına baktığımızda Muş ilinde mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin %31,5'inin 50-249 arasında personeli olduğu, %25'inin 250 ve üzerinde çalışanı olduğu, %24.2'sinin 10-49 arasında eleman çalıştırdığı, %18.2'sinin ise 1-9 arasında çalışanı olan işyerleri olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 14: Sektörel Olarak Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Ve Oranları

Sektörler	Mevsimlik Çalıştıran İşyeri	Genel İşyeri Toplamı	Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Oranı	Mevsimlik İşçi Çalıştıranların Kendi İçindeki oranı
Madencilik ve taş ocakçiliği	0	1	0,0%	0,0%
İmalat	11	46	23,9%	12,2%
İnşaat	45	132	34,1%	50,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	15	95	15,8%	16,7%
Ulaştırma ve depolama	5	34	14,7%	5,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2	11	18,2%	2,2%
Bilgi ve iletişim	0	5	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	3	1	300,0%	3,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3	15	20,0%	3,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3	26	11,5%	3,3%
Genel Toplam	90	396	22,7%	100,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde Mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin sektörel bazda dağılımlarına ve oranlarına bakıldığında %50 oranıyla en yüksek oranın İnşaat sektöründe olduğu, bunu %16.7 ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı, %12.2 ile İmalat sektörünün izlediği görülmektedir. Bu alandaki en yüksek orana sahip olan İnşaat sektöründe 132 firmadan 45'i mevsimlik işçi çalıştırmaktadır. İkinci sıradaki Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe ise 95 işyerinden 15'inin, üçüncü sıradaki İmalat sektöründe ise faaliyet gösteren 46 işyerinden 11'inin mevsimlik işçi çalıştırdığı belirlenmiştir.

AÇIK İŞLER

Tablo 15: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Satır Etiketleri	İşyeri Sayisi	Acik İs Veren İşyeri Sayisi	Açık İş Verme
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	0	0,0%
İmalat	46	5	11,4%
İnşaat	132	7	5,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	95	4	4,3%
Ulaştırma ve depolama	34	1	3,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11	1	9,1%
Bilgi ve iletişim	5	0	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	0	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	15	1	6,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	26	0	0,0%
Eğitim	9	2	22,2%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	12	3	25,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	9	2	22,2%
Genel Toplam	**396**	**26**	6,6%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde açık işi olan ve İşkur'a açık iş bildiriminde bulunan işyerlerinin sektörel bazda dağılımlarına ve oranlarına baktığımızda ilk sırayı 12 işyerinden 3'ü olmak suretiyle %25 oranıyla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri Sektöründeki işyerlerinin aldığı görülmektedir. İkinci sırayı %22,2 oranıyla Eğitim ve Diğer Hizmet Faaliyetleri Sektörleri almaktadır. Bu her iki sektörde de faaliyet gösteren 9 işyerinden 2'si açık işlerini İşkur İl Müdürlüğümüz aracılığı ile karşılama yoluna gitmektedirler. Üçüncü sırada ise %11.4 ile İmalat Sektörü yer almaktadır ki bu sektörde de faaliyet gösteren 46 işyerinden 5'inin açık işlerini karşılamak için İşkur'u tercih ettiği görülmektedir. Madencilik ve Taş Ocakçılığı Sektörü, Finans ve Sigorta Faaliyetleri Sektörü, Bilgi ve İletişim Sektörü ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri Sektörlerinde faaliyet gösteren işyerlerinin ise açık işlerini kendi imkanları ile karşılama yoluna gittikleri ve İşkur'dan yararlanmayı tercih etmedikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 16: Sektörlere Göre Açık İş Oranı

Sektörler	Toplam Acik Is Sayisi	Açık İş Dağılımı	Toplam Çalısan Sayısi	Açık İş Oranı
Madencilik ve taş ocakçiliği	0	0,0%	35	0,0%
İmalat	23	25,8%	1191	1,9%
İnşaat	13	14,9%	3139	0,4%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	9	10,3%	2130	0,4%
Ulaştırma ve depolama	7	7,4%	687	0,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4	4,5%	221	1,8%
Bilgi ve iletişim	0	0,0%	77	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0,0%	3	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	10	11,2%	274	3,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0	0,0%	1099	0,0%
Eğitim	7	7,9%	293	2,3%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	11	12,4%	335	3,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	5	5,6%	225	2,2%
Genel Toplam	89	100,0%	9709	0,9%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde açık işlerin sektörlere göre dağılımlarına gelindiğinde ise şunlar söylenebilir: Çalışma kapsamında Muş ilinde 89 kişilik açık iş bulunmaktadır. Buna ek olarak, Muş'un **"açık iş oranı"** 0,9% olarak hesaplanmıştır. Başka bir deyişle, Muş'da her 100 kişilik kadronun 99,1'i dolu 0,9'u ise boş olup doldurulmaya hazırdır. Saha çalışmasında ziyaret edilen işyerlerinin %6,6'sı açık işi olduğunu belirtmiştir. Başka bir deyişle, her 20 işyerinden 1'inin açık işi bulunmaktadır.

Tablo 17: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı

İşyerinin Yaşı	Açık İşveren İşyeri Sayısı	Toplam İşveren Sayısı	Açık İş Verme Oranı
0-4	8	111	7,5%
5-9	11	119	9,6%
10-14	1	69	1,4%
15-19	2	57	3,7%
20-24	1	20	5,1%
25+	2	19	10,8%
Genel Toplam	26	396	6,6%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde faaliyet göstermekte olan işyerlerinin yaşları yönünden büyüklerine göre İşkur'a açık iş verme oranlarının dağılımına baktığımızda ise en yüksek oranın; %10.8 rakamı ile **25 yıldan fazla zamandır faaliyet gösteren** 19 firmadan ikisi üzerinden gerçekleştiği söylenebilir. Bu oranı toplam 119 işyerinden 11'inin verdiği açık işlerle %9,6'ya ulaşan **5-9 yaşında olan işyerleri grubu** takip etmektedir. Üçüncü sırada ise toplam 111 firmadan 8'inin verdiği açık işlerle **0-4 yaşında olan işyerleri grubu** yer almaktadır. İşkur'a açık iş verme konusunda en az oranın %1.4 ile 10-14 yıldır faaliyet gösteren işyerleri grubuna ait olduğu görülmektedir.

Tablo 18: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı

İşyerinin Yaşı	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
0-4	24	2866	0,8%
5-9	43	2706	1,6%
10-14	4	1086	0,4%
15-19	7	1550	0,5%
20-24	3	369	0,8%
25+	9	1132	0,8%
Genel Toplam	89	9709	0,9%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

İlimizde faaliyet gösteren işyerlerinin yaşları yönünden büyüklerine göre **açık iş** oranlarının dağılımı ele alınacak olursa en fazla açık işin %1,6'lık oranla ve 43 açık iş sayısı ile 5-9 yıldır faaliyet gösteren işyerleri grubunda olduğu anlaşılmaktadır. 0-4 yaş arasındaki işyerlerinin 24 kişilik açık işi ile bu alandaki oranı %0,8 olmaktadır. Öte yandan 20-24 yaş ile 25 ve daha fazla olan işyerlerinde de açık iş oranı %0,8 olarak tespit edilmiştir. En çok çalışanı olan işyerleri ise 2.866 kişiyle 0-4 yaş arasındaki işyerleridir.

Tablo 19: Sektörlere Ve İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı

Sektörler	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	27,3%	14,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	11,4%
İnşaat	3,8%	13,0%	0,0%	5,9%	0,0%	0,0%	5,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	10,0%	5,9%	0,0%	0,0%	12,5%	0,0%	4,3%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	3,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%	9,1%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	25,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	50,0%	0,0%	25,0%	0,0%	0,0%	22,2%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	25,0%	28,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	25,0%	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%	22,2%
Genel Toplam	7,5%	9,6%	1,4%	3,7%	5,1%	10,8%	6,6%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Sektörlere ve İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranlarına bakıldığında ise Muş ilinde bu oranın en yüksek olarak %50'lik oranla Eğitim sektöründeki 5-9 yaşındaki firmalar ile yine aynı oranla Ulaştırma ve Depolama Sektöründeki 25 ve daha üzeri yaşındaki firmalarda olduğu görülmektedir. Bu grupta ikinci sırayı %28,6 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri Sektöründeki 5-9 yaş grubundaki işyerleri ile %27,3 oranı ile İmalat Sektöründeki 0-4 yaşındaki işyerleri grubu takip etmektedir.

Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	24	667	27,3%	3,5%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	23	3142	26,0%	0,7%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	12	1192	13,7%	1,0%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	10	645	11,3%	1,5%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	10	1871	11,0%	0,5%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	4	315	4,8%	1,3%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	4	1386	4,6%	0,3%
YÖNETİCİLER	1	453	1,2%	0,2%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0	40	0,0%	0,0%
Genel Toplam	89	9709	100,0%	0,9%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilindeki Açık İş Oranlarına Meslek Grupları bazında baktığımızda en yüksek sayı ve oranın toplam 24 açık işle ve %3.5 oranıyla Profesyonel Meslek Mensupları grubunda olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu grupta çalışan sayısı 667 olup açık iş dağılımı oranı ise %27.3'tür. Bu meslek grubundaki açık iş rakamlarını takip eden diğer rakamlar ise Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları grubunda açık iş oranı %1.5, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar Meslek Grubunda açık işi oranı %1.3 şeklindedir. Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda ise tespit edilen 40 çalışana karşılık belirlenen herhangi bir açık iş bulunmamaktadır.

Tablo 21: Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı

Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	16	17,6%
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	7	7,4%
ZİRAAT MÜHENDİSİ	5	5,6%
ZİRAAT TEKNİKERİ	5	5,6%
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	3	3,7%
DİĞER	53	59,5%
Genel Toplam	89	100,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilindeki Açık işlerin, işyerlerinde icra edilen meslekler bazında dağılımlarına bakıldığında ise en fazla açık işin %59.5 oranı ve 53 kişilik açık iş rakamı ile "Diğer Meslekler" grubunda olduğu, ikinci sırayı %17.6 oranı ve 16 kişilik açık iş rakamı ile Beden İşçisi (İnşaat) mesleğinin aldığı bunu %7.4 oranı ve 7 kişilik açık iş ile İş Makineleri Operatörü mesleğinin takip ettiği söylenebilir. %5.6'lık oran ve 5 kişilik açık iş ile Ziraat Mühendisi ve Ziraat Teknikeri meslekleri ile %3.7'lik oran ve 3 kişilik açık iş sayısı ile Beden İşçisi (Genel) meslekleri de bu grubun en sonunda yer alan meslekler olmaktadır.

Grafik 9: Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Öte yandan Muş ilindeki açık işler için yaklaşık olarak yüzde 56,2 oranında asgari bir eğitim düzeyi talep edilmektedir. Açık işler için yüzde 27,5 oranında Lisans eğitimliler, yüzde 10,6 oranında Genel lise eğitimliler, yüzde 9,0 Meslek Lisesi eğitimler, yüzde 6,7 Meslek Yüksekokulu eğitimliler ve yüzde 2,4 Lise altı eğitimliler talep edilmektedir.

Grafik 10: Eğitim Durumu Ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

İlimizdeki açık işlerin Eğitim Durum ve Cinsiyete göre dağılımına bakıldığında, kadınlarda açık işlerin eğitim durumu yönünden sıralamasında birinci sırayı %46.1 oranıyla Genel Lise mezuniyeti şartı aranan açık işlerin aldığı, ikinci sırada %31.2 ile eğitim şartı aranmayan meslek gruplarındaki açık işlerin olduğu, üçüncü sırayı ise %22.7 oranı ile Meslek Lisesi Mezunlarının tercih edildiği meslekler için verilen açık işlerin aldığı tespit edilmiştir.

Erkeklerde açık işlerin eğitim durumu yönünden dağılımı incelendiğinde ise birinci sırayı %78.9 oranıyla eğitim şartı aranmayan "Farketmez" grubunun aldığı ve bu grubu %11.4 oranı ile Meslek Lisesi mezunlarının tercih edildiği grubun takip ettiği üçüncü sırada ise %4.9 ile Lise Altı Eğitim düzeyinin yeterli olduğu grubun aldığı anlaşılmıştır.

Tablo 22: Eğitim Durumunun Becerilere Göre Dağılımı

	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Farketmez	Genel Toplam
Bilgisayar kullanımı	51,3%	88%	37,9%	83,3%	22,2%	0,0%	25,7%
Fazla Mesaiye Kalabilme	100,0%	68%	37,9%	16,7%	8,7%	73,1%	48,5%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	100,0%	78%	100,0%	16,7%	66,4%	86,8%	77,1%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	0,0%	78%	50,3%	100,0%	33,7%	15,7%	35,7%
İletişim ve İfade Yeteneği	48,7%	100%	13,0%	100,0%	46,0%	23,7%	42,6%
İş Ahlakına Sahip Olma	48,7%	22%	37,9%	100,0%	46,0%	65,0%	54,8%
Proje Tabanlı Çalışma	0,0%	0%	24,9%	16,7%	22,2%	0,0%	9,5%
Satış ve Pazarlama Becerisi	0,0%	33%	0,0%	16,7%	8,7%	0,0%	7,0%
Seyahat Edebilme Esnekliği	0,0%	12%	0,0%	16,7%	8,7%	24,9%	15,7%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	0,0%	46%	62,1%	100,0%	100,0%	8,0%	48,2%
Takım Çalışması	0,0%	78%	50,3%	100,0%	46,0%	73,8%	64,5%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	0,0%	55%	75,1%	100,0%	95,5%	40,7%	63,4%
Genel Toplam	100,0%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilindeki çalışanların becerilerinin eğitim durumlarına göre ele alındığı bu tabloya göre eğitim seviyesi arttıkça çalışanların Fiziksel ve Bedensel Yeterlilik gerektiren beceriler, Fazla Mesaiye Kalabilme becerileri daha düşük gerçekleşmektedir. Ancak eğitim seviyesi daha yüksek olan gruplarda çalışanların Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri, Takım Çalışması Becerisi, Yeterli Mesleki Teknik Bilgi ve Tecrübe Becerisi, İş Ahlakına Sahip Olma, İletişim ve İfade Yeteneği, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) Yeteneği alanlarında çok daha iyi oldukları görülmektedir.

Satış ve Pazarlama Becerisi %33 oranıyla en çok Genel Lise Mezunları grubunun daha iyi olduğu bir beceridir. Bu beceride en kötü performans %8.7 oranı ile Lisans mezunlarına aittir.

Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri Meslek Yüksek Okulu ve Lisans Mezunlarında %100 oranında gerçekleşirken Lise altı eğitimi olan grupların bu alandaki becerisinin hiç olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca herhangi bir eğitim düzeyi gerektirmeyen işlerde çalışanların Bilgisayar Kullanımı, Proje Tabanlı Çalışma ile Satış ve Pazarlama Becerisi gerektiren alanlarda hiçbir beceri gösteremezken bu grubun Fiziksel ve Bedensel Yeterlilik gerektiren beceri grubunda %86.8 oranında bir performansa sahip olduğu, takım çalışmasında da %73.8'lik bir başarıya sahip olabildikleri görülmektedir.

Lise altı mezunları Fazla Mesaiye Kalabilme ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gerektiren alanlarda %100 oranında başarı gösterirken Proje Tabanlı Çalışma, Satış ve Pazarlama Becerisi, Seyahat Edebilme Esnekliği, Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri, Takım Çalışması ve Yeterli Mesleki Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri gruplarında hiçbir performans gösteremedikleri anlaşılmaktadır.

Genel Lise Mezunlarının, İletişim ve İfade Yeteneği becerisinde %100'lük bir performans gösterebilirken Proje Tabanlı Çalışma konusunda ise tam tersi yönde hiçbir performans göstermedikleri görülmektedir. Meslek Lisesi Mezunlarının iyi olduğu beceri grubu %100 oranıyla Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gerektiren beceriler olurken Satış ve Pazarlama Becerisi ile Seyahat Edebilme Esnekliği yönünden herhangi bir beceri performansına sahip olmadıkları kaydedilmiştir.

Meslek Yüksek Okulu mezunlarının Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) Yeteneği, İletişim ve İfade Yeteneği, İş Ahlakına Sahip Olma, Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri, Takım Çalışması Becerisi ve Yeterli Mesleki Teknik Bilgi ve Tecrübe Becerisi alanlarında %100 oranında başarı sergilerken Proje Tabanlı Çalışma ile Satış ve Pazarlama Becerisi, Seyahat Edebilme Esnekliği ve Fazla Mesaiye Kalabilme becerileri alanlarında %16,7'lik bir performans gösterebilmektedirler.

Lisans mezunlarının beceri alanlarına bakıldığında ise en yüksek beceri grubunun %100 oranı ile Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri alanında olduğu, bunu %95,5 ile Yeterli Mesleki Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisinin takip ettiği görülmektedir. Bu mezuniyet grubunda çalışanların en düşük olarak sergiledikleri beceri gruplarının ise %8,7 ile Fazla Mesaiye Kalabilme, Satış ve Pazarlama Becerisi ile Seyahat Edebilme Esnekliği alanlarında olduğu tespit edilmiştir.

Grafik 11: Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

İlimizdeki Açık işler için talep edilen ek beceriler incelendiğinde ise; açık işlerin yüzde 25,7'si için bilgisayar kullanımı, yüzde 7'si için satış ve pazarlama, yüzde 9,5'i için proje tabanlı çalışma, yüzde 48,2'si için sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri, yüzde 42,6'sı için iletişim ve ifade etme, yüzde 64,5'i için takım çalışması becerileri, yüzde 63,4'ü için mesleğe ilişkin yeterli bilgi, yüzde 48,5'i fazla mesaide kalabilme, yüzde 35,7'si hesap yapabilme(analitik beceri), yüzde54,8'i iş ahlakına sahip olma, yüzde 15,7'si seyahat edebilme esnekliği ve yüzde 77,1'i için fiziksel yeterlilik talep edildiği tespit edilmiştir.

Grafik12: Beceriler Ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Öte yandan Muş ilindeki açık işlerin beceri ve cinsiyetler bazındaki dağılımları incelendiğinde ise en yüksek açık iş oranının erkeklerde %88.3 ve kadınlarda %84.6 oranıyla **Fiziki ve bedensel yeterlilik gerektiren beceriler** grubunda olduğu, bu grubu kadınlarda yine aynı oranla **Yeterli Mesleki Teknik Bilgi ve Tecrübe gerektiren beceriler** ile %77.3 **oranıyla İletişim ve İfade Yeteneği gerektiren beceriler** grubundaki açık işlerin takip ettiği görülmektedir. Kadınlarda en düşük açık iş olan beceri grupları ise **Proje Tabanlı Çalışma** ile **Satış ve Pazarlama Becerileridir**.

Erkeklerde yüksek oranlarda seyreden açık işlerin beceri gruplarına bakıldığında %88.3 oranıyla birinci sırada yer alan **Fiziki ve bedensel yeterlilik gerektiren beceriler** grubundaki açık işleri ikinci sırada takip eden grubun %79.1 oranı ile **Takım Çalışması becerilerindeki** açık işler olduğu üçüncü sırayı ise %71.7 oranıyla **Fazla Mesaiye Kalabilme Becerisindeki** açık işlerin aldığı görülmektedir. Erkeklerdeki en düşük açık iş rakamlarının beceri grupları bazındaki dağılımının ise %2.3 ile **Satış ve Pazarlama Becerisi** grubunda olduğu belirlenmiştir.

Tablo 23: Mesleklerin Becerilere Göre Dağılımı

Satır Etiketleri	Bilgisayar kullanımı	Fazla Mesaiye Kalabilme	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	İş Ahlakına Sahip Olma	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Seyahat Edebilme Esnekliği	Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki /Teknik Bilgi ve Tecrübe
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
ZİRAAT MÜHENDİSİ	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
ZİRAAT TEKNİKERİ	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
SATIŞ DANIŞMANI	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
MOBİLYA İMALAT USTASI / MOBİLYACI (AH	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
EBE	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
DİREKSİYON EĞİTMENİ	0,0%	33,3%	100,0%	33,3%	33,3%	33,3%	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%	33,3%	0,0%	100,0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMAN	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
PİDE USTASI	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
KASİYER	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
OTOMOTİV ÖĞRETMENİ	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
SOĞUTMA VE İKLİMLENDİRME TEKNİSYENİ	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
ZİHİNSEL ENGELLİLER ÖĞRETMENİ-ÖZEL EĞ	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
DİĞER ÖĞRETMENLER	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
ELEKTRİK MÜHENDİSİ	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
MAKİNE MÜHENDİSİ	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İNŞAAT MÜHENDİSİ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde ilk 20 sırada olduğu tespit edilen mesleklerin bilgisayar kullanımı, fazla mesaiye kalabilme, fiziki ve bedensel yeterlilik, hesap yapabilme (analitik beceri), iletişim ve ifade yeteneği, iş ahlakına sahip olma, proje tabanlı çalışma, satış ve pazarlama becerisi, seyahat edebilme esnekliği, sorun çözme ve bağımsız karar verme, takım çalışması, yabancı dil ve Yeterli Mesleki Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri yönünden dağılımları incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Bilgisayar kullanım becerisi, Beden İşçisi (İnşaat), İş Makineleri Operatörü, Ziraat Mühendisi, Beden İşçisi (Genel), Mobilya İmalat Ustası, Ebe, Direksiyon Eğitmeni, Garson (Servis Elemanı), Pide Ustası, Otomotiv Öğretmeni, Soğutma ve İklimlendirme Teknisyeni, Zihinsel Engelliler Öğretmeni ve Diğer Öğretmenler mesleklerinde aranmazken Ziraat Teknikeri, Satış Danışmanı, Resepsiyon Görevlisi, Kasiyer, Elektrik Mühendisi, Makine Mühendisi ve İnşaat Mühendisi mesleklerinde ise %100 oranında gerçekleşmektedir.

Yabancı dil becerisi İnşaat Mühendisliği mesleği dışında başka hiçbir meslekte aranmamaktadır.

Tablo 24: İhracat Yapan Firmalarda Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı

Beceriler	İhracat Yapan Firmaların Açık İş Sayısı	İhracat Yapan Firmaların Beceri Dağılımı	Toplam Açık İş Sayısı	Beceri Dağılımı
Bilgisayar kullanımı	1	50,0%	23	25,7%
Fazla Mesaiye Kalabilme	2	100,0%	43	48,5%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	100,0%	69	77,1%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	1	50,0%	32	35,7%
İletişim ve İfade Yeteneği	2	100,0%	38	42,6%
İş Ahlakına Sahip Olma	2	100,0%	49	54,8%
Takım Çalışması	1	50,0%	57	64,5%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	50,0%	56	63,4%
Genel Toplam	2	100,0%	89	100%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

İlimizde ihracaat yapan firmalarda tespit edilen Açık işler için talep edilen ek beceriler incelendiğinde ise; açık işlerin yüzde 25,7'si için bilgisayar kullanımı, yüzde 7'si için satış ve pazarlama, yüzde 9,5'i için proje tabanlı çalışma, yüzde 48,2'si için sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri, yüzde 42,6'sı için iletişim ve ifade etme, yüzde 64,5'i için takım çalışması becerileri, yüzde 63,4'ü için mesleğe ilişkin yeterli bilgi, yüzde 48,5'i fazla mesaide kalabilme, yüzde 35,7'si hesap yapabilme(analitik beceri), yüzde54,8'i iş ahlakına sahip olma, yüzde 15,7'si seyahat edebilme esnekliği ve yüzde 77,1'i için fiziksel yeterlilik talep edildiği tespit edilmiştir.

Grafik 13: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde Açık İşlerin arama kanalları bazında dağılımlarını 2013 yılı ve 2014 Ağustos sonu itibariyle ele aldığımızda, 2013 yılında İŞKUR kanalıyla tespit edilen açık iş oranı %40 iken bu oranın 2014 Ağustos ayı itibariyle %67'ye çıktığı görülmektedir. Akraba-Eş-Dost kanalında 2013 yılında %73 olan oranın 2014 yılı Ağustos sonu itibariyle % 79.6'ya yükselerek halen en çok tercih edilen arama kanalı olduğu tespit edilmiştir. Gazete-İlan vb. gibi kanalların kullanım oranı ise 2013 yılında %7 iken 2014 Ağustos ayı itibariyle bu oran %62.8'e çıkmıştır. En az tercih edilen arama kanalının ise 2013 yılında %12 olan ve 2014 yılı Ağustos ayı itibariyle %23,2 oranında gerçekleşen İnternet-Sosyal Medya kanalı olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 25: Sektörlere Göre Arama Kanallarının Dağılımı

Sektörler	İŞKUR Aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya
İmalat	86,4%	81,8%	100,0%	0,0%
İnşaat	83,3%	33,3%	100,0%	50,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	66,7%	66,7%	11,1%	11,1%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Eğitim	14,3%	85,7%	100,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	90,9%	72,7%	100,0%	27,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	100,0%	40,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	67,0%	62,8%	79,6%	23,2%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

İlimizdeki Açık İşlerin sektörler ve arama kanalları bazında dağılımlarına baktığımızda Ulaştırma ve Depolama Sektörünün İnternet ve Sosyal Medya kanalı hariç diğer tüm kanalları %100 oranında kullandığı, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyeti Sektöründeki işyerlerinin %100 oranında Gazete-İlan vb. ile Akraba-Eş-Dost kanalını kullanmayı tercih ettiği ve diğer kanalları hiç kullanmadığı, İmalat Sektörünün yine en çok %100 oranla Akraba-Eş-Dost kanalını tercih ettiği bunun yanı sıra İŞKUR kanalını %86.4 oranında, Gazete-İlan vb. kanalını ise %81.8 oranında tercih ettiği görülmektedir.

İnşaat sektöründeki işyerleri %100 oranında Akraba-Eş-Dost kanalını tercih ederken %83.3 oranında İŞKUR, %50 oranında İnternet-Sosyal Medya, %33,3 oranında da Gazete-İlan vb. arama kanallarını kullanmaktadır.

Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe yer alan işyerleri ise %100 oranında İnternet-Sosyal Medya kanalını tercih etmekte diğer kanalları ise hiç kullanmamaktadırlar.

Eğitim sektöründeki işyerlerinin arama kanallarına bakıldığında Akraba-Eş-Dost kanalının yine %100 oranıyla en çok tercih edilen kanal olduğu bunu sırasıyla takip eden arama kanallarının ise %%85.7 ile Gazete-İlan vb. %14.3 ile İŞKUR olduğu İnternet-Sosyal Medya kanalını ise hiç kullanmadığı anlaşılmaktadır.

İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründeki işyerlerine geldiğimizde tercih edilen arama kanallarının %100 Akraba-Eş-Dost, %90.9 İŞKUR, %72.7 Gazete-İlan vb. olduğu İnternet-Sosyal Medya kanalını kullanmadıkları görülmektedir.

Diğer Hizmet Faaliyetleri Sektörlerinde yer alan işyerleri ise %100 oranında İŞKUR ve Akraba-Eş-Dost kanallarını birlikte kullanırken bunların yanı sıra %40 oranında Gazete-İlan vb. kanalını da tercih etmektedirler. İnternet-Sosyal Medya arama kanalı ise bu sektördeki işyerleri tarafından kullanılmamaktadır.

Tablo 26: Açık İşlerin Eğitim Durumunun Arama Kanallarına Göre Dağılımı

	İŞKUR Aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya
Lise altı	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel lise	67,5%	89,4%	45,8%	35,1%
Meslek lisesi	87,0%	62,1%	100,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	16,7%	0,0%	16,7%	83,3%
Lisans	41,9%	53,7%	79,5%	50,5%
Farketmez	84,4%	75,4%	92,1%	0,0%
Genel Toplam	67,0%	62,8%	79,6%	23,2%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilindeki Açık İşlerde talep edilen eğitim durumlarının arama kanallarına göre dağılımlarına bakıldığında %100 oranıyla İşkur kanalının Lise Altı mezunlarda tercih edildiği, yine %100 oranıyla Lise altı ve Meslek Lisesi mezunlarının çalıştırılacağı açık işler için kullanıldığı görülmektedir. Meslek Yüksek Okulu mezunlarına yönelik açık işlerde tercih edilen arama kanallarının ise %83.3 oranıyla en çok İnternet-Sosyal Medya üzerinde olduğu, bunu %16.7 ile İşkur ve Akraba-Eş-Dost kanallarının takip ettiği Gazete-İlan vb. kanalının ise bu grupta hiç tercih edilmediği anlaşılmaktadır. Lisans mezunu alınacak açık işlerde ise hemen hemen tüm arama kanalları kullanılmakta, herhangi bir eğitim seviyesi aranmayan "Farketmez" grubunda ise İnternet-Sosyal Medya dışındaki diğer tüm kanalların tercih edildiği görülmektedir.

Tablo 27: Teşvikten Yararlanan İşyerlerinin Arama Kanalına Göre Dağılımı

	Evet	Hayır	Genel Toplam
İŞKUR aracılığıyla	50,7%	84,6%	68,4%
Gazete-İlan vb	24,6%	69,0%	47,9%
Akraba-Eş Dost	75,4%	92,5%	84,4%
İnternet-Sosyal Medya	24,2%	31,7%	28,2%
Genel Toplam	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde gerçekleştirilen çalışma kapsamında gidilen işyerlerinde; herhangi bir devlet teşviğinden yararlanan işyerlerinin arama kanalları bazında dağılımına baktığımızda ise işyerlerinin %75,4'ü Akraba-Eş Dost, %50.7'si İŞKUR, %24.6'sı Gazete-İlan vb. %24.2'si ise İnternet-Sosyal Medya arama kanallarına olumlu baktığı ortaya çıkmaktadır. Bu işyerlerinin %92.5'i Akraba-Eş-Dost kanalına, %84.6'sı İŞKUR kanalına, %69'u Gazete-İlan vb. kanalına, %31.7'si ise İnternet-Sosyal Medya kanalına olumsuz bakmaktadır.

Tablo 28: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

Arama Kanalları	Evet	Hayır	Genel Toplam	Evet	Hayır	Genel Toplam
İŞKUR aracılığıyla	42	18	60	70,9%	61,2%	67,0%
Gazete-İlan vb	30	26	56	51,2%	88,6%	62,8%
Akraba-Eş Dost	44	26	71	74,4%	88,6%	79,6%
İnternet-Sosyal Medya	16	3	21	27,8%	11,1%	23,2%
Genel Toplam	59	29	89	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilimizde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin %70.9'u İŞKUR aracılığı kanalını kullanırken, kalan kısımda bulunan işverenler ise İŞKUR dışındaki arama kanallarını tercih etmektedir. Buna göre İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin %74.4'ünün Akraba-Eş-Dost kanalını, %51.2'sinin Gazete-İlan vb. kanalını ve %27.8'inin de İnternet-Sosyal Medya kanallarını da tercih ettiği söylenebilir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerlerinin %61.2'si İŞKUR aracılığına olumsuz baktığı da ayrıca tespit edilmiştir.

Tablo 29: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan Ve Açık İş Talebi Veren İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Açık İş Dağılımı

Arama Kanalları	Toplam Acik Is Sayisi	Açık İş Dağılımı
İŞKUR aracılığıyla	38	97,3%
Gazete-İlan vb	26	67,6%
Akraba-Eş Dost	34	86,8%
İnternet-Sosyal Medya	4	11,4%
Genel Toplam	39	100,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve Açık İş talebi veren işyerlerinin arama kanallarına göre hazırlanan yukarıdaki tabloya baktığımızda: %97.3 oranıyla 38 açık işin İŞKUR aracılığı ile verildiği, toplam 34 açık işin %86.8 oranıyla Akraba-Eş-Dost kanalı üzerinden verildiği, 26 açık iş pozisyonunda %67.6 oranında Gazete-İlan vb. arama kanalının kullanıldığı, 4 açık iş için de %11.4 oranında İnternet-Sosyal Medya kanalının tercih edildiğini görmekteyiz.

Tablo 30: Mesleklere Göre Arama Kanallarının Dağılımı

Meslekler	İŞKUR Aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	26,3%	28,0%	22,1%	0,0%
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	11,0%	11,8%	9,3%	0,0%
ZİRAAT MÜHENDİSİ	0,0%	0,0%	0,0%	24,2%
ZİRAAT TEKNİKERİ	0,0%	0,0%	0,0%	24,2%
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	5,6%	0,0%	4,7%	0,0%
SATIŞ DANIŞMANI	0,0%	5,5%	0,0%	0,0%
MOBİLYA İMALAT USTASI / MOBİLYACI (AHŞAP)	5,1%	0,0%	0,0%	0,0%
DİREKSİYON EĞİTMENİ	1,7%	3,6%	4,2%	0,0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	0,0%	5,4%	4,2%	0,0%
EBE	5,0%	5,4%	4,2%	0,0%
RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)	3,7%	3,9%	3,1%	10,7%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde mesleklere göre arama kanallarının dağılımına baktığımızda ise en çok arama kanalı kullanılan Beden İşçisi (İnşaat) mesleğinde; %28 oranıyla Gazete-İlan vb. kanalının tercih edildiği, bu meslekte İşkur aracılığının tercih edilme oranının %26.3 olduğu, Akraba-Eş-Dost kanalının da %22.1 oranında tercih edildiği söylenebilir. Ziraat Mühendisi ve Ziraat Teknikeri mesleklerinin temininde tercih edilen arama kanallarına bakıldığında sadece %24.2 oranıyla İnternet-Sosyal Medya kanalının kullanıldığı, diğer arama kanallarına başvurulmadığı görülmektedir. İŞKUR aracılığı %26.3 oranında olan Beden İşçisi(İnşaat) mesleğinden sonra İŞKUR'un aracılığının en çok tercih edildiği diğer mesleğin ise %11 oranıyla İş Makineleri Operatörü olduğu söylenebilir.

Tablo 31: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektörler	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Genel Toplam
İmalat	3	20	13,6%	86,4%	23
İnşaat	0	7	0,0%	50,0%	13
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	5	3	55,6%	33,3%	9
Ulaştırma ve depolama	0	7	0,0%	100,0%	7
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	3	25,0%	75,0%	4
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	0	0,0%	0,0%	10
Eğitim	0	1	0,0%	14,3%	7
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	3		27,3%	0,0%	11
Diğer hizmet faaliyetleri	1	4	20,0%	80,0%	5
Genel Toplam	13	44	14,9%	49,6%	89

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilindeki açık işlerin sektörlere ve cinsiyete göre dağılımını ele almak gerekirse: Erkeklerde en yüksek oran %100 rakamıyla 7 açık işin tamamının da erkek olduğu Ulaştırma ve Depolama Sektöründe olurken bunu 23 kişilik açık işin 20'sinin erkek olduğu %86.4 oranıyla İmalat sektörü takip etmektedir. 4 kişilik açık işin 3'ünün erkeklerden oluştuğu Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründeki oran ise %75'tir. Kadınlardaki en yüksek açık iş oranı %55.6 ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taıştılarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe gerçekleşmiş olup bunu %27.3 oranı ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü ve %25 oranı ile de Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü izlemektedir.

Tablo 32: Açık İşlerin Meslek Grubuna Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	2	0	48,1%	0,0%	4
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	5	5	42,0%	41,5%	12
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	1	22	4,3%	95,7%	23
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	3	0	12,3%	0,0%	24
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	0	4	0,0%	100,0%	4
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1	4	10,4%	39,8%	10
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	1	9	10,6%	89,4%	10
YÖNETİCİLER	0	0	0,0%	0,0%	1
Genel Toplam	13	44	14,9%	49,6%	89

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilindeki açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımına bakıldığında erkeklerde en yüksek açık iş oranının %100 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu, bunu sırayla takip eden meslek gruplarının %95,7 oranıyla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, %89.4 oranıyla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, %41.5 oranıyla Hizmet ve Satış Elemanları ve %39.8 oranıyla Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarının olduğu görülmektedir. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ve Profesyonel meslek mensupları gruplarında alınan açık işlerde ise Erkeklerin tercih edilmediği söylenebilir.

Açık işlerin Kadınlar yönünden Meslek Grupları ve Cinsiyet dağılımına baktığımızda ise en yüksek açık iş oranının %48.1 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda olduğu, bunu %42 oranıyla Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunun takip ettiği görülmektedir. Kadınların tercih edildiği açık işlerdeki diğer meslek gruplarının dağılımı ise şöyle devam etmektedir: %12.3 oranında Profesyonel Meslek Mensupları, %10.6 oranında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, %10.4 oranında Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, %4.3 oranında Nitelik Gerektirmeyen Meslek grupları.

Tablo 33: Cinsiyete Göre Açık İş Oranı

Cinsiyet	Genellestirilmiş Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
Kadın	13	1201	1,1%
Erkek	44	8508	0,5%
Genel Toplam	89	9709	0,9%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde gerçekleştirilen çalışmamız kapsamında tespit edilen toplam 89 açık işin cinsiyetlere ve bunların da çalışan sayılarına göre oranlarına bakıldığında kadınlara yönelik olarak verilen toplam 13 açık işin 1.201 kadın çalışanın %1.1'ine denk geldiği görülmektedir. Erkeklerde 44 erkek için bildirilen açık iş sayısının toplam 8.508 erkek çalışana oranının ise %0.5 olduğu tespit edilmiştir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Tablo 34: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı

İl-Türkiye Karşılaştırması	MUŞ		Türkiye	
Sektör	Eleman Sayisi	Oran	Eleman Sayisi	Oran
İmalat	312	53,9%	111.361	39,4%
İnşaat	116	20,0%	34.347	12,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	69	12,0%	48.979	17,3%
Ulaştırma ve depolama	10	1,7%	9.957	3,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6	1,0%	21.918	7,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	13	2,2%	8.630	3,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	17	2,9%	18.839	6,7%
Eğitim	7	1,2%	4.027	1,4%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	24	4,1%	7.960	2,8%
Diğer hizmet faaliyetleri	5	0,9%	5.408	1,9%
Genel Toplam	578	100,0%	282.704	100,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerdeki (TGÇM) eleman sayısının sektörlere göre dağılımını Türkiye rakamlarıyla karşılaştırdığımızda, ilimizde eleman temininde temininde güçlük çekilen sektörlerin ilk sırasında 312 kişi ve %53.9 oranıyla İmalat sektörü gelmektedir. Bu sektörün Türkiye bazındaki oranı ise 111.361 kişi ile %39.4%'tür. İlimizde eleman temininde güçlük çekilen sektörlerde ikinci sırayı 116 kişi ve %20 oranıyla İnşaat sektörü alırken, Türkiye sıralamasında ikinci sırayı 48.979 kişi ve %17.3 oranıyla Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü almaktadır. Eleman temininde güçlük çekilen 3. Sektör ise Muş ili için 69 kişi ve %12 oranıyla Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü olurken Türkiye sıralamasında üçüncü sıra 34.347 kişi ve %12.1 oranıyla İnşaat sektöründedir.

Tablo 35 : TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı

Muş Geçen Yıl İle Karşılaştırma	2013	2014
Sektörler	Oran	Oran
İmalat	16,8%	53,9%
İnşaat	37,5%	20,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	20,3%	12,0%
Ulaştırma ve depolama	5,4%	1,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4,0%	1,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1,7%	2,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4,5%	2,9%
Eğitim	1,6%	1,2%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	3,3%	4,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	2,1%	0,9%
Genel Toplam	100,0%	100,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerdeki (TGÇM) eleman sayısının sektörlere göre dağılım oranlarını 2013 yılı ve 2014 yılı Ağustos ayı rakamları bazında karşılaştırdığımızda, 2013 yılında eleman temininde en çok güçlük çekilen sektörün %37.5 oranıyla İnşaat sektörü olduğu, 2014 yılında Ağustos ayı itibariyle ilk sırayı alan sektör ise %53.9 oranıyla İmalat Sektörüdür. Eleman temininde güçlük çekilen sektörler yönünden 2013 yılında 2. sıradaki sektör %20.3 ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü iken 2014 yılında bu sırada %20 ile İnşaat sektörü bulunmaktadır. 2013 yılının eleman temininde güçlük çekilen sektörlerin 3. Sırasında %%16.8 oranıyla İmalat sektörü bulunurken 2014 yılında bu sırayı %12 oranı ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü almıştır.

Tablo 36: TGÇM Elemanların Açık İş ve Meslek Gruplarına Dağılımı

MUŞ	TGÇM	TGÇM Eleman	Açık	Açık İş Dağılımı
Meslek Grupları	Kişi Sayısı	%	İş Kişi Sayısı	%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	10	1,7%	4	4,8%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	34	5,9%	12	13,7%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	6	1,1%	23	26,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	74	12,8%	24	27,3%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	195	33,7%	4	4,6%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	25	4,3%	10	11,3%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	234	40,5%	10	11,0%
YÖNETİCİLER	1	0,2%	1	1,2%
MUŞ	578	100,0%	89	100,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Açık iş ve meslek gruplarına göre dağılımına baktığımızda; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda tüm meslek grupları arasında %40.5 oranıyla 234 kişi için temininde güçlük çekildiği belirlenmesine rağmen bu grupta tespit edilen açık iş sayısı 10 kişi olup bu rakamın açık işlere oranının %11'i olduğu kaydedilmiştir. Temininde güçlük çekilen elemanların ikinci sırasında 195 kişi için %33.7 oranıyla yeralan Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda belirlenen açık iş sayısı ise 4 kişi olup bunun yüzdelik oranı alınan açık işler içerisinde %%4.6'dır. Üçüncü sırada yeralan meslek grubu ise Profesyonel Meslek Mensupları olup %12.8'lik oranla ve toplam 74 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilen bu meslek grubunda verilen açık iş sayısı ise 24 kişilik olup, açık işler içerisindeki oranı da %27.3 olarak belirlenmiştir.

Tablo 37: Sektörlere Göre Toplam işveren TGÇM İşveren Sayı Ve Oranı

Sektörler	İşveren Sayısı	TGÇM İşveren Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	0	0,0%
İmalat	46	16	34,1%
İnşaat	132	33	25,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	95	28	29,0%
Ulaştırma ve depolama	34	3	9,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11	2	18,2%
Bilgi ve iletişim	5	0	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	0	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	15	2	13,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	26	5	20,0%
Eğitim	9	2	22,2%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	12	7	58,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	9	2	22,2%
Genel Toplam	396	100	25,2%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

İlimizde Sektörlere göre Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin İşverenler yönünden sayı ve oranları incelendiğinde ulaşılan sonuçlar şu şekilde özetlenebilir: Eleman temininde güçlük çektiğini bildiren en çok işyeri %58.3 oranıyla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründedir. Bu sektörde çalışmamız kapsamında 12 firmadan 7'si elaman temininde güçlük çektiğini beyan etmiştir. İkinci sırada yeralan sektörümüz %34.1 oranıyla İmalat sektörü olup, bu sektördeki 46 işyerinden 16'sı eleman temininde güçlük çektiğini bildirmiştir. Üçüncü sırada ise 95 işyerinden gelen 28 kişilik bildirim ve %29'luk oran ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründeki işyerleri gelmektedir. Öte yandan Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Bilgi ve İletişim ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerindeki işyerleri ise eleman temininde güçlük çektiğini belirtmemiştir.

Tablo 38 : Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Meslek Gruplarına Dağılımı

Meslek Grupları	Eleman Sayısı	Oran
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	10	1,7%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	34	5,9%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	6	1,1%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0	0,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	74	12,8%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	195	33,7%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	25	4,3%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	234	40,5%
YÖNETİCİLER	1	0,2%
Genel Toplam	578	100,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde temininde güçlük çekilen elemanların meslek grupları bazında dağılımına bakıldığında en yüksek oranın toplam 234 kişi ve %40.5'lik bir oran ile Tesis ve Makine Operatörleri Meslek grubunda olduğu, bu sırasıyla takip eden meslek gruplarının ise 195 kişi ve %33.7 oranıyla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile 74 kişi ve %12.8 oranıyla Profesyonel Meslek Mensupları olduğu söylenebilir.

Tablo 39 : Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranı

Meslek Grupları	Toplam Çalışan Sayısı	Eleman Sayısı	Oran
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	315	10	3,0%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	1.192	34	2,8%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	3.142	6	0,2%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	40		0,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	667	74	11,1%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	1.386	195	14,1%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	645	25	3,9%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	1.871	234	12,5%
YÖNETİCİLER	453	1	0,2%
Genel Toplam	9.709	578	6,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen elemanların sayısının toplam çalışan sayısına oranlarına bakılacak olursa birinci sırada Sanatkarlar ve ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda temininde güçlük çekildiği bildirilen 195 kişilik rakamın bu grupta çalışan toplam 1.386 kişiye oranının %14.1 olduğu görülmektedir. İkinci sırada ise %12.5 oranıyla toplam 1.871 kişinin çalıştığı ve 234 kişinin temininde güçlük çekildiği belirtilen Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar grubunun yeraldığı üçüncü sırada olan meslek grubunun ise %11.1 oranıyla 667 kişinin çalıştığı ve 74 kişinin temininde güçlük çekildiği bildirilen Profesyonel Meslek Grubu olduğu belirlenmiştir.

Tablo 40 : Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımı

Muş	2014	Muş	2013
Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
Konfeksiiyon İşçisi	14,5%	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	5,0%
Makineci(Dikiş)	13,5%	Aşçı	5,0%
Ütücü	5,8%	Pazarlamacı	3,0%
Overlok Makinesi Operatörü(Overlokçu)	5,6%	Muhasebeci	3,0%
Ambalajcı(Makine ile)	3,6%	Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	3,0%
Muhasebeci	2,5%	Marangoz	2,0%
Plastik Mamuller İmal İşçisi	2,5%	İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina	2,0%
Fayans, Seramik ve Karo Döşemecisi	2,1%	Kamyonet Şoförü	2,0%
Plastik İşlemeci	1,8%	Diğer Sıhhi Tesisat İşçileri Ve Boru Tesisatçıları	2,0%
Ziraat Mühendisi	1,7%	Duvarcı	2,0%
Sıhhi Tesisatçı/ Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı	1,7%	Ferforje Demir Ustası	2,0%
Mobilya Döşeme İşçisi	1,5%	Astar Kesme Makinesi Operatörü (Ayakkabı)	2,0%
İşmakineleri Operatörü	1,5%	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)	2,0%
Kalıpçı-Pres	1,3%	Elektrikçi (Genel)	2,0%
Ağır Kamyon Şoförü	1,3%	Garson (Servis Elemanı)	2,0%
Mermer İşçisi	1,3%	Usta Öğretici (Döşeme Ve duvar Kaplamacılığı)	2,0%
Garson (Servis Elemanı)	1,2%	Diğer Çatı İşçileri	1,0%
Kalıorifer Tesisatçısı	1,1%	Reyon Görevlisi	1,0%
Isı Yalıtımcısı/İzolasyoncu(Sanayi Tipi Kazan-Boru)	1,1%	Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	1,0%
Aşçı	1,1%	Kepçe Operatörü	1,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

İlimizde mesleklere göre temininde güçlük çekilen eleman oranlarının 2013 yılı ve 2014 Ağustos sonu itibariyle karşılaştırmasını yapacak olursak: 2013 yılında temininde en çok güçlük çekilen mesleğin %14.5 oranıyla Konfeksiyon İşçisi mesleğinde olduğu, 2014 yılının Ağustos ayı sonu itibariyle temininde en çok güçlük çekilen mesleğin ise %5 oranlarıyla Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş ve Aşçı mesleklerinde olduğu belirlenmiştir. 2013 yılında temininde güçlük çekilen mesleklerin ikinci sırasında %13.5 oranı ile Makineci (Dikiş) mesleğinin, üçüncü sırada ise %5.8 oranıyla Ütücü mesleğinin yer aldığı görülmektedir. 2014 yılının temininde güçlük çekilen mesleklerin ikinci ve üçüncü sıraları için ise birçok işyeri aynı orana sahip olduğundan kayda değer bir sıralam yapmak mümkün olmamaktadır.

Tablo 41 : Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılanma Durumu

	TGÇM işveren Sayısı			
Meslekler	Evet	Hayır	Kısmen	Genel Toplam
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	3	3	0	6
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	9	4	1	14
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	0	1	0	1
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	15	10	1	26
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	14	9	2	25
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	4	2	3	9
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	8	8	1	17
YÖNETİCİLER	0	0	0	0
Genel Toplam	53	36	10	100

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen mesleklerin karşılanma durumunun ele alındığı bu tablomuzda en yüksek rakamların yeraldığı Profesyonel Meslek Mensuplarındaki 26 işverenin 15'inin taleplerinin karşılandığı, 10'unun karşılanmadığı, 1'inin ise kısmen karşılandığı görülmektedir. Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar mesleklerindeki toplam 25 işverenden 14'ünün taleplerinin karşılandığı, 9'unun karşılanmadığı, 2'sinin ise kısmen karşılandığı anlaşılmaktadır. 17 işyerinin talebinin yeraldığı Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar mesleklerindeki işverenlerin 8'inin talebinin karşılandığı 8'inin karşılanmadığı, 1'inin ise kısmen karşılandığı anlaşılmıştır.

Tablo 42 : TGÇM İşyerlerinde TGÇ Nedeni Dağılımı

TGÇ Nedenleri	TGÇM Eleman Sayısı	Oran
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	446	77,2%
Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	555	95,9%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	528	91,4%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	254	44,0%
Önerilen ücretin az bulunması	241	41,6%
Vardiyalı çalışma olması	4	0,8%
İşyerine ulaşım zorluğu	157	27,1%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	74	12,7%
Genel Toplam	578	100,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde tespit edilen temininde güçlük çekilen mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenlerinin ele alındığı bu tabloya göre en yüksek payı 555 kişilik ihtiyaç bildirilmiş olan birinci sıradaki grupta temininde güçlük nedeninin %95.9 oranı ile **Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması** olduğu görülmektedir. 528 kişinin temininde güçlük çekilen ikinci sıradaki grupta ise teminde güçlük nedeninin %91.4'ünün **Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması** olduğu görülmektedir. Üçüncü sırayı ise 446 kişinin temininde güçlük çekildiği grup almakta olup bunların temininde güçlük nedeninin %77.2'sinin **Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması** olduğu kaydedilmiştir.

Tablo 43 : TGÇ Nedenleri Oransal Dağılımı İl - Türkiye Karşılaştırması

	MUŞ		TÜRKİYE	
TGÇ Nedenleri	TGÇM Eleman Sayısı	Oran	TGÇM Eleman Sayısı	Oran
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	446	77,2%	27018	37,5%
Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	555	95,9%	53180	73,9%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	528	91,4%	43439	60,3%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	254	44,0%	12583	17,5%
Önerilen ücretin az bulunması	241	41,6%	13552	18,8%
Vardiyalı çalışma olması	4	0,8%	3951	5,5%
İşyerine ulaşım zorluğu	157	27,1%	4542	6,3%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	74	12,7%	3929	5,5%
Genel Toplam	578	100,0%	72003	100,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde Temininde Güçlük Çekilen Elemanların, temininde güçlük çekilme nedenlerinin Muş ve Türkiye sayılarını karşıltırdığımızda Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunmaması nedeninin her iki grupta da birinci sırada olduğu görülmektedir. Bu nedenin Muş ilindeki oranı %95.9 iken Türkiye genelindeki oranı %73.9'dur. Yine her iki grubun ikinci sırasında Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması nedeni yeralmaktadır. Bu nedenin Muş ilindeki oranı %91.4 iken Türkiye genelindeki oranı ise %60.3'tür. Üçüncü sırada yeralan teminde güçlük nedeni ise yine her iki grup için Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması olup bu nedenin Muş'taki oranı %77.2 iken Türkiye genelindeki oranının %37.5 olduğu görülmektedir. Bu tabloda yeralan rakamların grafik olarak görünümü ise aşağıda verilmiştir.

Grafik 14 : Temininde Güçlük Çekme Nedenlerinin Dağılımı

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Tablo 44 : Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Toplam Calisan Sayisi	Net İstihdam Değişim Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	3	35	8,6%
İmalat	74	1191	6,2%
İnşaat	-6	3139	-0,2%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	32	2130	1,5%
Ulaştırma ve depolama	-19	687	-2,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2	221	0,9%
Bilgi ve iletişim	0	77	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	3	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	-3	274	-1,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	74	1099	6,7%
Eğitim	0	293	0,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	335	0,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	2	225	0,9%
Genel Toplam	163	9709	1,7%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde sektörler itibariyle net istihdam değişimi ve net istihdam değişim oranlarına baktığımızda en yüksek oranın %8,6 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe olduğu bunu %6.7 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörünün takip ettiği ve üçüncü sırayı ise %6.2 ile İmalat sektörünün aldığı görülmektedir.

Tablo 45: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslekler	Net İstihdam Değişim	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişim Oranı
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	1	315	0,4%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	15	1192	1,3%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	142	3142	4,5%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0	40	0,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	33	667	4,9%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	-92	1386	-6,7%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	20	645	3,1%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	51	1871	2,7%
YÖNETİCİLER	-8	453	-1,7%
Genel Toplam	163	9709	1,7%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde meslek grupları itibariyle net istihdam değişim oranları incelendiğinde ise en yüksek değişim oranının -%6.7'lik azalış oran ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu, bunu %4.9 oranıyla Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunun takip ettiği, üçüncü sırada ise %4.5 oranıyla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunun yeraldığı görülmektedir.

Tablo 46 : Net İstihdam Artış ve Azalış Beklenen İlk 10 Meslek

Muş ilinde net istihdam artışı ve azalışı beklenen mesleklerin ilk on sıralaması ise aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

NET İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER	NET İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER
MAKİNECİ (DİKİŞ)	BETON VE BETONARME KALIPÇISI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	SIVACI
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	ALÇI İMALAT İŞÇİSİ
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	SIHHİ TESİSATÇI/ISITMA VE SIHHİ TESİSATÇI
ELEKTRİK TESİSATÇISI/ELEKTRİK TESİSATÇISI VE PANO MONTÖRÜ	SOĞUK DEMİRCİ
OTO KİRALAMA DANIŞMANI	FAYANS, SERAMİK VE KARO DÖŞEMECİSİ
İNŞAAT TEKNOLOJİSİ TEKNİKERİ	İNŞAAT USTASI
ZİRAAT MÜHENDİSİ	ELEKTRİKÇİ (GENEL)
İNŞAAT MÜHENDİSİ	İNSAN KAYNAKLARI MÜDÜRÜ/YÖNETİCİSİ

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Tablo 47: Toplam İşyerleri ve Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim Payı

	MEVSİMLİK PERSONEL ÇALIŞTIRAN İŞYERLERİNİN		TOPLAM İŞYERLERİNİN	
Sektörler	Net İstihdam Değişim oranı	Sektörler İtibariyle Net Değişim Payı	Net İstihdam Değişim oranı	Sektörler İtibaiyle Net Değişim Payı
İmalat	1,7%	8,1%	8,6%	45,7%
İnşaat	0,9%	21,3%	6,2%	-3,4%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	4,5%	35,5%	-0,2%	19,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	0,0%	1,5%	1,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	45,4%
Eğitim	0,0%	0,0%	6,7%	0,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	1,8%
Genel Toplam	1,8%	100,0%	1,7%	100,0%

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilindeki toplam işyerleri ile mevsimlik personel çalıştıran işyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim Paylarını ele alacak olursak; Mevsimlik personel çalıştıran işyerlerinde en yüksek net istihdam değişim oranının %4.5 ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe olduğu ve bu gruptaki Sektörler İtibariyle Net Değişim Payının ise %35.5 olduğu belirlenmiştir. Toplam İşyerleri grubunda ise en yüksek net istihdam değişimi oranı %8.6 ile İmalat sektörü için belirlenmiş olup bu gruptaki Sektörler İtibariyle Net Değişim Payının ise %45.7 olarak tespit edildiği anlaşılmaktadır.

Grafik 15: Net İstihdam Artış ve Azalış Veren İşyerlerinin Toplam İşyerlerine Oranı

Kaynak: 2014 MUŞ İPTA

Muş ilinde net istihdam artışı veren işyerlerinin toplam işyerlerine oranı %10.9 iken net istihdam azalışı veren işyerlerinin toplam işyerlerine oranı ise %5.4 olarak tespit edilmiştir.

SONUÇ

İşkur kaynaklarından elde edilen verilere göre Muş İlinin işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu elemanları ifade eden **Açık İşlerin** sayısına baktığımızda 2013 yılında toplam 4.622 olan **Açık İş Sayısının** 2014 yılının Ağustos ayı sonu itibariyle 2.097 olduğu tespit edilmiştir. Çalışma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde ise 89 kişilik açık iş bulunduğu anlaşılmıştır. Muş'da açık işlerin en fazla olduğu mesleklerin; Beden işçisi(Genel), Makineci (Dikiş), Beden İşçisi(İnşaat), Soğuk Demirci, İmal İşçisi, Konfeksiyon İşçisi, Şoför-Yük Taşıma, Garson(servis elemanı), Beton ve Betonarme Kalıpçısı, Aşçı ve Diğer Meslekler olduğu tespit edilmiştir. Buna ek olarak, Muş'un "açık iş oranı" 0,9% olarak hesaplanmıştır. Başka bir deyişle, Muş'da her 100 kişilik kadronun 99,1'i dolu 0,9'u ise boş olup doldurulmaya hazırdır. Açık işler için yaklaşık olarak yüzde 56,2 oranında asgari bir eğitim düzeyi talep edilmektedir. Açık işler için yüzde 27,5 oranında Lisans eğitimliler, yüzde 10,6 oranında Genel lise eğitimliler, yüzde 9,0 Meslek Lisesi eğitimler, yüzde 6,7 Meslek Yüksekokulu eğitimliler ve yüzde 2,4 Lise altı eğitimliler talep edilmektedir.

Muş İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına göre, işverenlerin Muş'da ilk 6 ayda 578 kişinin temininde güçlük çektikleri sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinin % 25.2'si eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler; Konfeksiyon İşçisi, Makineci, Ütücü, Overlok Makinesi Operatörü, Ambalajcı, Muhasebeci, Plastik Mamulleri İmal İşçisi, Fayans Seramik ve Karo Döşeme, Plastik İşlemeci ve Ziraat Mühendisi meslekleri olarak belirlenmiştir.

Muş İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçları 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle istihdamda 162 kişilik net artışın beklendiğini bize göstermektedir. 30 Haziran 2015 tarihinde sektörler itibariyle net istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, en yüksek net istihdam artışı beklenen üç sektörün; yüzde 8,6 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı, yüzde 6,7 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve yüzde 6,2 ile İmalat sektörleri olduğu tespit edilmiştir. Beden İşçisi(İnşaat), Şoför (Yük taşıma), Beden İşçisi(Genel), Makineci(Dikiş), Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi(Temizlik), Alçı Dekorasyoncu(Kartonpiyer), Soğuk Demirci, Beton ve Betonarme Kalıpçısı, İş makineleri Operatörü, meslekleri 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle en fazla net istihdam artışı beklenen mesleklerdir.

Elde edilen bu sonuçlar gözönüne alındığında 2015 yılında Muş ilinin işgücü piyasasının ihtiyaçları gözönüne alınarak hazırlanacak olan Yıllık İşgücü Eğitim Planının İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun da onayına sunulmasının ardından uygulamaya konularak işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu ancak temininde güçlük çektiği elemanları bu işlere hazırlayacı eğitim ve çalışma programlarının uygulanmasını sağlamak öncelikli hizmetlerimiz arasında olacaktır.

Bunun yanısıra İl Müdürlüğümüzde görev yapan İş ve Meslek Danışmanlarımızın vereceği danışmanlık hizmetlerinin kurumumuza gelen iş arayan ve işverenler açısından önemi çok fazla olup bu hizmetlerin devamlılığı büyük önem taşımaktadır.

Ayrıca Kurumumuzda verilen hizmetler hakkında bilgilendirme yöntemlerinde sadece yüzyüze görüşme yönteminin tek başına yetersiz kaldığı, özellikle işverenlerin kurumumuz hizmetlerinden daha fazla yararlanmasını, çalışanların kurum tarafından verilen hizmetler konusunda daha fazla bilinçlenmesini sağlamak amacıyla Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünce hazırlatılacak kamu spotlarının tüm medya kanallarının kullanılması suretiyle kamuoyuna duyurulmasının büyük yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

Yapılan bu araştırmanın; Muş ilindeki çalışma hayatının tüm aktörlerine, sivil toplum örgütlerine, üniversitelere, araştırmacılara ve tüm kamuoyuna faydalı olması beklenmektedir.

KAYNAKÇA

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

TÜİK, Hane Halkı İş Gücü Anketler

SGK, Aylık İstatistik Yıllıkları

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR	TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI (TİPTA)
2014	İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur**.
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden örnek işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No				
İşyerinin Yasal Unvanı				
İşyerinin Tabela Unvanı				
1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.				
	Evet	**Hayır**	**Fikrim Yok**	
2) İşyeri olarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz				
3) Daha önce İŞKUR'dan eleman talebinizin olup olmadığını belirtiniz.				
4) İşyerinizin devletin verdiği istihdam teşviğinden yararlanıp yararlanmadığını belirtiniz.				
5) İşyerinizde üretilen ürünlerin ihraç edilip edilmediğini belirtiniz.				
6) İşyerinizin yabancı ortaklığı olup olmadığını belirtiniz.				
7) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.				
8) İşyerinizde çalışanlara kreş imkanının sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
9) Çalışanlarınıza işe gelmede servis hizmetinin sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
10) İşyerinizde mevsimlik istihdam edilen personelin olup olmadığını belirtiniz.				
11) 2014 yılında çalışanlarınıza işleriyle ilgili herhangi bir eğitim düzenlenip düzenlenmediğini belirtiniz.				

ADRES BİLGİLERİ

İL:	**İLÇE:**	**MAHALLE :**	
CADDE/SOKAK:			
DIŞ KAPI NO :			
İÇ KAPI NO :			
TELEFON/FAKS/E-POSTA	...../...../	....@.....	

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı		**Unvanı**	
Tarih		**Telefonu**	
E-posta		**İmza/Kaşe**	

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	**KONTROLÖR**	**VERİ GİRİŞ PERSONELİ**
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - MEVCUT İSTİHDAM			
S 12: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?			
01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan **Sayısı**	Erkek Çalışan **Sayısı**	Toplam Çalışan **Sayısı**
TOPLAM			
S13. İşyerinizde çalışan sayısının son bir yıl içerisinde, 10 ve üzerine çıkıp çıkmadığını belirtiniz. **(Bu soruya sadece "12. Soruda toplam çalışan sayısı 9 veya daha az kişi olarak belirtilen işyerleri" cevap verecektir.)**		**Evet** ☐ **Hayır** ☐	
	SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ		

Bölüm II -AÇIK İŞLER

S14: Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

S 14.1: Eleman aramıyoruz. ☐ ⇒ **Soru 15'e geçiniz.**

01	02	03	04													05					06		
Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş **Sayısı**	Talep Edilen **Asgari** Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek lisesi 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisans üstü 8. Farketmez	**Beceri İhtiyacı ve Kişisel Özellikler (*)** 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fazla mesaiye kalabilme 3. Fiziki ve bedensel yeterlilik 4. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 5. İletişim ve ifade yeteneği 6. İş ahlakına sahip olma 7. Proje tabanlı çalışma 8. Satış ve pazarlama becerisi 9. Seyahat edebilme esnekliği 10.Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 11.Takım çalışması 12.Yabancı dil 13.Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe													**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz (*)** 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları					**Açık işiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz?** 1. Kadın 2. Erkek 3. Farketmez		
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	1	2	3
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					

(*) (04), (05) ve (06) sütunlarında birden fazla seçenek (X) şeklinde işaretlenebilir.

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

BÖLÜM III. 30 HAZİRAN 2015 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.15: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**15.1'e geçiniz**
	Hayır	**16.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**16.soruya geçiniz**

S 15.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **ARTIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***artış***

S.16: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**16.1'e geçiniz**
	Hayır	**17.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**17.soruya geçiniz**

S 16.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **AZALIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***azalış***

SONRAKİ SAYFAYA

BÖLÜM IV. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S17: 2014 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S 17.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.**

01	02	03	04							
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman **sayısı**	**Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı?** **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	**Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*)** **1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması** **2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması** **3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması** **4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi** **5. Önerilen ücretin az bulunması** **6. Vardiyalı çalışma olması** **7. İşyerine ulaşım zorluğu** **8. Çalışma Sürelerinin Uzunluğu**							
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								

*** Birden fazla güçlük çekilme nedeni işaretlenebilir.**

Türkiye İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

V.Bilgi Formu Hakkında Görüş ve Önerileriniz?
(Bu kısım Ziyaretçi veya Yanıt veren İşveren tarafından doldurulabilir.

İşverenin görüşleri:

Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı	Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı
ADANA	4.255	KARABÜK	458
ADIYAMAN	800	KARAMAN	477
AFYONKARAHİSAR	1.375	KARS	279
AĞRI	461	KASTAMONU	701
AKSARAY	785	KAYSERİ	3.307
AMASYA	627	KIRIKKALE	405
ARDAHAN	95	KIRKLARELİ	658
ARTVİN	343	KIRŞEHİR	377
AYDIN	1.962	KİLİS	172
BALIKESİR	2.252	KONYA	4.466
BARTIN	421	KÜTAHYA	1.106
BATMAN	1.039	MALATYA	1.431
BAYBURT	99	MANİSA	2.331
BİLECİK	431	MARDİN	1.333
BİNGÖL	541	MERSİN	3.638
BİTLİS	433	MUĞLA	2.537
BOLU	629	MUŞ	426
BURDUR	507	NEVŞEHİR	780
ÇANAKKALE	988	NİĞDE	535
ÇANKIRI	252	ORDU	1.313
ÇORUM	1.043	OSMANİYE	897
DENİZLİ	2.961	Rize	808
DİYARBAKIR	2.502	SAKARYA	1.984
DÜZCE	1.028	SAMSUN	2.246
EDİRNE	715	SİİRT	369
ELAZIĞ	1.310	SİNOP	370
ERZİNCAN	393	SİVAS	1.129
ERZURUM	1.199	ŞANLIURFA	2.365
ESKİŞEHİR	2.068	ŞIRNAK	613
GAZİANTEP	3.435	TEKİRDAĞ	2.447
GİRESUN	842	TOKAT	918
GÜMÜŞHANE	192	TRABZON	2.283
HAKKARİ	201	TUNCELİ	152
HATAY	2.208	UŞAK	889
IĞDIR	238	VAN	1.194
ISPARTA	675	YALOVA	581
KAHRAMANMARAŞ	1.805	YOZGAT	613
		ZONGULDAK	1.014
Genel Toplam		88.712	

Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
ANKARA	6.911
KOCAELİ	4.201
BURSA	4.973
İZMİR	6.276
İSTANBUL	8.493
ANTALYA	4.289
Toplam	40.353

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastahane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = (Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus-(İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Ek 4: Sektörlere Göre İpta Sonuçları-2014/1.Dönem

Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	35	0	0	3	0,00%	8,60%
İmalat	46	1.191	23	312	74	1,90%	6,20%
İnşaat	132	3.139	13	116	-6	0,40%	-0,20%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	95	2.130	9	69	32	0,40%	1,50%
Ulaştırma ve depolama	34	687	7	10	-19	0,90%	-2,70%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11	221	4	6	2	1,80%	0,90%
Bilgi ve iletişim	5	77	0	0	0	0,00%	0,00%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	3	0	0	0	0,00%	0,00%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	15	274	10	13	-3	3,50%	-1,10%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	26	1.099		17	74	0,00%	6,70%
Eğitim	9	293	7	7	0	2,30%	0,00%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	12	335	11	24	3	3,20%	0,90%
Diğer hizmet faaliyetleri	9	225	5	5	2	2,20%	0,90%
Genel Toplam	396	9.709	89	578	163	0,90%	1,70%

Ek-5 2014 Yılı İŞKUR İşgücü Piyasası Analiz Çalışması (İPA) Örnek Planı

Coğrafi kapsam:

Coğrafi kapsam olarak nüfus büyüklüklerine bakılmaksızın Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan tüm il ve ilçe merkezleri ile köyler kapsama dahil edilmiştir.

Sektörel Kapsam :

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri

Kapsanan kitle:

Sektörel kapsam dahilinde tüm yerel birimler anket kapsamını oluşturmaktadır.

Örnekleme çerçevesi:

2014 yılı Türkiye İstatistik Kurumu İş Kayıtları Sistemi altlık olarak kullanılmak üzere sektörel kapsam dahilinde ilgili sektörde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip yerel birimler çalışmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır.

Örnekleme birimi:

Örnekleme birimi yerel birimdir.

Gözlem birimi:

Gözlem birimi yerel birimdir.

Tahmin boyutu:

2014 yılı İşkur İPA çalışması, 17 sektörde yerel birim bazında Türkiye tahmini vermek üzere planlanmıştır. Ayrıca C sektöründe 10,11,12,13,14,15,16,17,18, 19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33 bölümlerinde tahmin verilecek boyutta tabakalama değişkenleri aşağıda verilmiştir.

Kısımlar
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
P
Q
R
S

Örnekleme yöntemi:

2014 yılı İşkur İPA çalışmasında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

2014 yılı İşkur İPA çalışmasında amaç, kapsam dahilindeki sektörler bazında Türkiye tahmini vermektir. Çalışma 6 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya, Bursa, Kocaeli) örnekleme, diğer illerde tamsayım uygulanmak üzere planlanmıştır. Bursa il için ayrıca 2-9, 10+ çalışan sayısı tabakalaması istenmiştir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak, 6 ilde 40353 olarak hesaplanmıştır. Diğer illerde ise birim sayısı 87151 olarak belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

$n_h = ñ [K^2 + (1- K^2) M_h^2]^{½}$

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

$M_h = N_h / (N / h) = h.W_h$

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

$n_{min} = K.ñ$ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla yerel birim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde yerel birimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h^{\,2} v\left(\bar{y}_h\right) = N_h^{\,2} \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / n_h \left(n_h - 1\right) \right] \text{ dır.}$$

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$ olarak elde edilir.